

RAPORTI VJETOR 2015

DREJTORIA E PËRGJITHSHME E PATENTAVE DHE MARKAVE

DREJTORIA E PËRGJITHSHME E PATENTAVE DHE MARKAVE

RAPORTI VJETOR 2015

PËRMBAJTJA:

Faqe

FJALA E DREJTORIT TË PËRGJITHSHËM	5
INFORMACION I PËRGJITHSHEM	7
I. PATENTAT MBI SHPIKJET	8
II. MARKAT TREGTARE DHE TË SHËRBIMIT	11
III. DISENJOT INDUSTRIALE	15
IV. TREGUESIT GJEOGRAFIKË	17
V. NDRYSHIME LIGJORE, ÇËSHTJE NË BORDIN E APELIMIT, PËRFAQËSIMI NË GJYKATË.	18
VI. BASHKËPUNIME DHE MARRËVESHJE NDËRKOMBËTARE	21
VII. BASHKËPUNIME DHE MARRËVESHJE NDËRMJET INSTITUCIONEVE VENDASE	23
VIII. FINANCA	24
IX. TEKNOLOGJIA E INFORMACIONIT, KOMUNIKIMIT DHE SHËRBIMET ELEKTRONIKE	26
X. AKTIVITETE TË DPPM	29

FJALA E DREJTORIT TË PËRGJITHSHËM

Jam i nderuar që paraqes raportin vjetor të punës së DPPM për vitin 2015.

Së pari, dua të falenderoj të gjithë subjektet tregtare, personat fizikë dhe juridikë shqiptarë dhe të huaj për interesin që paraqitën duke aplikuar pranë DPPM për të siguruar mbrojtjen ligjore të pronës së tyre industriale. Me regjistrim, idetë dhe shpikjet e tyre sigurojnë jo vetëm mbrojtjen, por edhe një vlerë ekonomike të shtuar për ta.

E bëj këtë falenderim nisur edhe nga fakti që në vitin 2015 u rrit ndjeshëm numri i aplikimeve nga bizneset shqiptare për të mbrojtur produktet e reja dhe shërbimet me të cilat ato operojnë në tregun shqiptar. Numri i aplikimeve shqiptare për regjistrim markash, i shprehur në përqindje ka një rritje prej 20.9% më shumë për vitin 2015 në krahasim me vitin 2014 dhe 35.4% më shumë se në vitin 2013. Përsa i përket numrit të aplikimeve për patenta kombëtare, kemi një rritje prej 41.7% më shumë në krahasim me vitin 2014.

Rritja e këtyre aplikimeve është një tregues i mirë se produktet e reja që po hidhen në treg po shtohen ndjeshëm dhe se biznesi ynë po ndërgjegjësohet për regjistrimin dhe mbrojtjen nga konkurrenca e pandershme.

Eksperiencat e vendeve të zhvilluara kanë treguar se çelësi i suksesit tashmë janë idetë, risia, inovacioni si dhe ofrimi i shërbimeve të reja.

Bizneset tona po fillojnë të kuptojnë, që asete nuk quhen vetëm prona dhe kapitali, por ajo që tashmë më shumë se kurrë ndikon tek suksesi është pronësia intelektuale dhe strategjia e hedhjes së saj në treg.

Është mjaft inkurajues edhe fakti që biznesi i huaj e sheh Shqipërinë si vend atraktiv për regjistrimin e produkteve të tyre. Këtë vit numri patentave të regjistruara në Shqipëri nga të huajt arriti rekord ndër vite. Patentat shënuan një rritje prej 27 % krahasuar me vitin 2014 dhe prej 52 % krahasuar me vitin 2013, duke treguar kështu, që bizneset e huaja po ndërtojnë urat e tyre lidhëse për transferimin e teknologjive të reja në Shqipëri. Aplikimet për regjistrimin e markave nga biznese të huaja, gjithashtu në vitin 2015, shënuan një rritje të konsiderueshme duke treguar që tregu shqiptar është tërheqës për investitorët e huaj. Nga Marrëveshja dhe Protokollin e Madridit, janë depozituar 2555 aplikime për vitin 2015, krahasuar me vitin 2014 ku janë depozituar 2414 aplikime, kjo e shprehur në përqindje me rritje prej 5.8% në 2015-tën.

Konkretisht, shifrat përkatëse që tregojnë trendin në rritje të aplikimeve për regjistrim të markave dhe patentave pranë DPPM, mund t'i gjeni në vijim të këtij raporti vjetor.

Në këto kushte, mund të themi me bindje se Shqipëria ka hyrë në një fazë të rëndësishme të reformave të transformimit të ekonomisë. Ne si DPPM, kemi patur një vizion të qartë dhe ambicioz në lidhje me objektivat që kërkojmë të arrijmë me punën tonë. Politikat e qeverisë e listojnë pronësinë intelektuale si një ndër prioritetet e saj në rrugën drejt zhvillimit ekonomik dhe integritimit në BE. Këto politika synojnë vendosjen e dialogut gjithpërfshirës ndërmjet aktorëve të ndryshëm në mënyrë që të krijohen kushte të përshtatshme për respektimin dhe mbrojtjen e pronës intelektuale. Sa më e mbrojtur të jetë prona intelektuale, aq më e zhvilluar është ekonomia e një vendi. Ajo është një forcë shtytëse drejt progresit.

Përpjekjet tona janë fokusuar në përmbushjen e detyrave tona funksionale duke treguar përpikmëri në zbatimin e detyrimeve ligjore dhe korrektësi për dhënien e informacionit personave të interesuar, si dhe duke ofruar shpejtësi në shërbimet tona.

Një ndër sfidat tona ka qenë orientimi i biznesit drejt inovacionit. Mënyra e duhur për të mundësuar këtë synim tonin, është nxitja e bashkëpunimit ndërmjet bizneseve të mëdha apo ndërmarrjeve të mesme dhe të vogla me universitetet dhe qendrat kërkimore. Ky bashkëpunim do mundësonte identifikimin dhe nxitjen e personave me potencial për krijimtari dhe sjellje të inovacionit në industrinë shqiptare. Gjithashtu, ndërgjegjësimi i publikut mbi rolin e pronësisë industriale dhe avantazhet që ajo sjell, ka qenë prioritet i yni.

Është vlerësuar si domosdoshmëri forcimi i kapacitetve administrative të DPPM. Aktualisht ne kemi një staf prej 24 personash nga 15 që ishin më parë. Ndryshimi i strukturës së DPPM i shërben përmbushjes së një prej detyrave funksionale të DPPM për ndërgjegjësimin dhe shpërndarjen e informacionit ndaj publikut dhe faktorëve dhe aktorëve të përfshirë në sistem, si dhe rritjes

të cilësisë së ekzaminimit dhe përshpejtim të procedurave. Volumi i punës që DPPM përballon është gjithnjë e në rritje, prandaj synohet që në të ardhmen të bëhet e mundur shtimi më tej i stafit.

Ndër çështjet mbi të cilat është fokusuar vëmendja jonë, ka qenë puna për hartimin e projekt-strategjisë kombëtare mbi pronësinë intelektuale 2016-2020 në bashkëpunim me Grupin Ndërinstitucional të Punës, si dhe hartimin e projektligjit për amendimin e ligjit 9947 dt.07.07.2008, "Për pronësinë industriale". Këto dy dokumente përbëjnë në vetevete një iniciativë për reformimin e sistemit të pronësisë industriale në vend. Kjo ka ardhur pas një analize të detajuar të problematikave të hasura gjatë punës sonë, konsultimit me grupet e interesit, si dhe me miratimin për iniciimin e përmirësimeve ligjore nga MZHETTS.

DPPM ishte në rolin e sekretariatit teknik të hartimit të strategjisë kombëtare. Hartimi i saj u krye nga bashkëpunimi mes ekspertëve nga të gjitha institucionet shqiptare të përfshira në sistemin e pronësisë intelektuale, si dhe me konsultimin me mbi 40 grupe të ndryshme të interesit.

Gjithashtu, hartimi i kësaj strategjie është asistuar nga ekspertët e Organizatës Botërore e Pronësisë Intelektuale si dhe nga pjesëmarrja në mbledhjet e grupit të punës për strategjinë e përfaqësuesve të Delegacionit të Komisionit Evropian në Shqipëri. Fokusi i saj është përmirësimi i funksionimit të sistemit të pronësisë intelektuale me qëllim, nxitjen dhe mbështetjen e inovacionit nëpërmjet punës kërkimore, në veçanti nga shoqëritë tregtare shqiptare, universitetet vendase dhe individët, për të drejtuar ekonominë shqiptare dhe qytetarët drejt zhvillimit dhe standardeve më të larta.

Pjesë përbërëse e kësaj strategjie janë sigurimi i të drejtave të pronësisë intelektuale, mirëfunksionimi i sistemit gjyqësor, si dhe një infrastrukturë moderne për ofrimin e shërbimeve në këtë fushë. Strategjia gjithashtu sugjeron që sistemi i PI duhet të inkurajojë transferimin e teknologjisë përmes shitjes dhe blerjes të teknologjisë së mbrojtur me patentë. Ajo gjithashtu i jep prioritet fushatave të ndërgjegjësimit në publik mbi rëndësinë e PI dhe forcimin e bashkëpunimit kombëtar dhe ndërkombëtar ndërmjet institucioneve të përfshira në sistem.

Një nga objektivat e strategjisë është edhe përmirësimi i kuadrit ligjor të pronësisë industriale. Për këtë arsye është hartuar projektligji mbi ndryshimet në ligjin "Për Pronësinë Industriale".

Ky projektligj parashikon një sërë masash reformuese të cilat konsistojnë në:

- Reformë administrative të institucioneve që administrojnë të drejtat e pronësisë intelektuale.
- Rritjen e cilësisë së shërbimit duke shkurtuar afatet procedurale,
- Rregullime dhe saktësime të problemeve të hasura nga zbatimi i ligjit aktual në praktikë,
- Përshtatja me eksperiencat dhe praktikat e zyrave homologe ndërkombëtare,
- Plotësimi i rekomandimeve të Komisionit Evropian në progres-raportin e tij për Shqipërinë.

Rëndësi e veçantë i është dhënë forcimit të bashkëpunimit me institucione të huaja dhe vendase me qëllim mbrojtjen e të drejtave të pronësisë intelektuale.

Shqipëria është anëtare e Organizatës Botërore të Pronësisë Intelektuale dhe Organizatës Evropiane të Patentave, si dhe është në proces anëtarësimi (në varësi të anëtarësimit të Shqipërisë në BE), me Zyrën e Pronësisë Intelektuale të Bashkimit Evropian, me të cilën ka edhe marrëveshje bashkëpunimi dypalëshe. Duke qenë se këto janë tre organizmat ndërkombëtare më të rëndësishme në fushën e pronësisë intelektuale, janë përmblusur detyrimet për pjesëmarrje dhe përfaqësim në komitetet dhe takimet e organizuara prej tyre, si dhe janë lidhur marrëveshje bashkëpunimi të cilat konsistojnë në planet e përbashkëta për organizimin e trajnimeve, seminareve dhe shkëmbimin e eksperiencave si dhe për përmirësimin e sistemeve operative. Gjithashtu stafi i DPPM-së ka marrë pjesë në trajnimet e organizuara prej tyre, për të arritur një nivel kualifikimi sipas standardeve ndërkombëtare.

Shfrytëzoj rastin të shpreh mirënjohjen time për Ministrinë e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes për kujdesin dhe mbështetjen që na ka ofruar në lidhje me iniciativat e ndërmarra për fuqizimin e kapaciteteve institucionale dhe përmirësimet ligjore në fushën e pronësisë industriale me qëllim përmblusjen me sukses të misionit tonë.

Mirënjohje dhe falenderime shkojnë edhe për Organizatën Botërore të Pronësisë Intelektuale, për Zyrën Evropiane të Patentave, si dhe për Zyrën e Pronësisë Intelektuale të Bashkimit Evropian, për bashkëpunimin dhe suportin që na kanë ofruar.

Për sa prezantova më sipër, fjala ime do të përmbylej duke theksuar që;

Është shumë e rëndësishme t'i japim vetes dhe vendit tonë mundësitë dhe benefitet më të mira që pronësia industriale na ofron, duke i sjellë zhvillimin e mëtejshëm ekonomisë sonë dhe hapa konkretë drejt integritit në Bashkimin Evropian.

Duke ju falenderuar!

Elvin LAKO

Drejtor i Përgjithshëm

INFORMACION I PËRGJITHSHËM

Pronësia industriale është pjesë e pronësisë intelektuale. Si e tillë ajo është rezultat i krijimeve të mendjes njerëzore. Qënia njerëzore nga vetë natyra shpik dhe krijon ide duke gjetur zgjidhje të problemeve të ndryshme që përmirësojnë jetën tonë. Këto ide kanë nevojë të mbrohen, përkufizohen dhe të promovohen. Është pikërisht pronësia intelektuale, ajo që kryen këtë funksion duke i specifikuar dhe mbrojtur të drejtat e krijuesve, shpikësve dhe sipërmarrësve, por edhe të konsumatoreve. Pronësia intelektuale është nxitëse zhvillimit ekonomik dhe shoqëror të një vendi.

DREJTORIA E PËRGJITHSHME E PATENTAVE DHE MARKAVE

STATUSI

DPPM është institucion buxhetor publik i krijuar në mbështetje të Ligjit Nr. 9947 datë 07.07.2008 “Për Pronësinë Industriale” i ndryshuar dhe është institucioni i vetëm nëpërmjet të cilit shteti shqiptar jep të drejtat mbi patentat e shpikjeve dhe modelet e përdorimit, topografinë e produkteve gjysmë përçues, markat tregtare dhe të shërbimit, dizenjot industriale dhe treguesit gjeografikë, duke iu njohur mbajtësve të të drejtave pronësinë mbi këto objekte nëpërmjet regjistrimit. DPPM është institucion në varësi të Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë, dhe Sipërmarrjes.

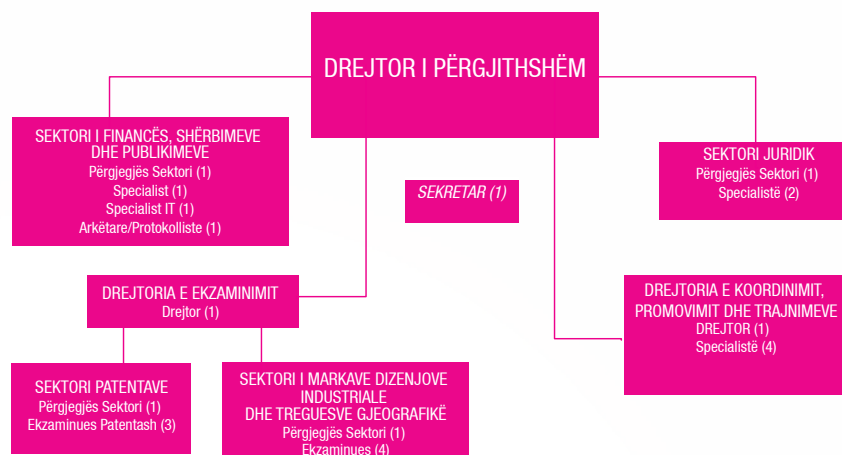
MISIONI

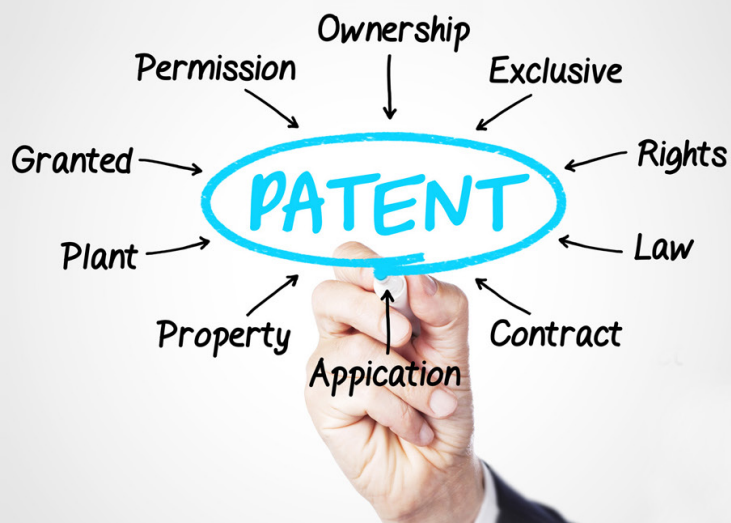
DPPM ka si mision të forcojë mbrojtjen e pronësisë industriale brenda territorit shqiptar nëpërmjet njohjes, regjistrimit, dhe promovimit të këtyre të drejtave, për të garantuar një nivel mbrojtjeje të njëjtë me atë të vendeve të Bashkimit Evropian.

KOMPETENCAT

- Ushtrimi i kompetencave ekzekutive në fushën e pronësisë industriale.
- Ekzaminimi i aplikimeve për regjistrimin e objekteve të pronësisë industriale.
- Regjistrimi i objekteve të pronësisë industriale dhe lëshimi i çertifikatave të regjistrimit.
- Mbajtja e regjistrave të objekteve të pronësisë industriale të regjistruara për territorin e Republikës së Shqipërisë.
- Lëshimi i vërtetimeve mbi statusin e objekteve të pronësisë industriale si dhe i ekstrakteve të regjistrimit.
- Promovimi dhe trajnimi i aktorëve të përfshirë në sistemin mbi të drejtat dhe rëndësinë e pronësisë industriale me qëllim nxitjen, zhvillimin dhe forcimin e mbrojtjes së saj.
- Koordinimi i punës dhe marrëdhënieve me organizatat ndërkombëtare të pronësisë intelektuale në të cilat Shqipëria është anëtare.
- Pjesëmarrja në komitetet dhe takimet e organizuara nga Organizata Botërore e Pronësisë Intelektuale Organizata Evropiane e Patentave
- Publikimi i buletineve me të dhënat mbi aplikimet në DPPM.
- Shqyrtimi dhe vendimmarrja mbi kundërshtimet ndaj aplikimeve për regjistrimin e objekteve të pronësisë industriale në Bordin e Apelit.

STRUKTURA

I. PATENTAT E SHPIKJEVE

Shpikje konsiderohet zgjidhja e një problemi teknik. Problemi mund të jetë i ri ose i vjetër, zgjidhja duhet të jetë e re. Kjo zgjidhje mund të sjellë krijimin e një produkti ose të një procesi. E rëndësishme është që shpikja të përbëjë risi, hap shpikës, si dhe të jetë e aplikueshme në industri. Personi që arrin të bëjë një shpikje duhet të përfitojë ekonomikisht nga ajo. Këtë e bën të mundur mbrojtja me patentë e shpikjes, e cila zgjat 20 vjet.

Ka tre mënyra për regjistrimin e patentave në Shqipëri:

1. Aplikime për patenta që paraqiten drejtpërdrejt në DPPM si një aplikim kombëtar;
2. Aplikime për patenta nëpërmjet Traktatit të Bashkëpunimit për Patentat (TBP);
3. Patenta të lëshuara nga Zyra Evropiane e Patentave (ZEP) dhe që kërkojnë shtrirje të mbrojtjes në Shqipëri.

Pothuajse të gjitha patentat të cilat janë të vlefshme në Shqipëri janë patenta të grantuara në ZEP dhe janë në fuqi në Shqipëri në bazë të marrëveshjes me ZEP ose në bazë të konventës Evropiane për Patentat (KEP).

Rreth 97.5% e të gjitha patentave të regjistruara në DPPM janë patenta të lëshuara nga Zyra e Patentave Evropiane (ZEP) dhe janë shtrirë ose janë bërë të vlefshme në Shqipëri. Kjo do të thotë se gati të gjitha patentat në fuqi në Shqipëri janë dhënë nga ZEP dhe janë pjesë e një familjeje të madhe patentash të cilat janë mbrojtur edhe në vende të tjera anëtare të KEP.

Nga viti 1997 deri në vitin 2015, janë paraqitur vetëm 68 aplikime për patenta drejtpërdrejt në DPPM nga aplikantë shqiptarë e cila përbën 1.16% të aplikimeve në total. Kjo tregon një përdorim të ulët të patentave kombëtare, dhe gjithashtu justifikon faktin e mungesës së ekzaminimit në substancë të patentave nga DPPM, pasi pjesa më e madhe e tyre vjen e ekzaminuar nga ZEP.

Në listën me 20 të parët, e mbajtësve të së drejtës për patentë në Shqipëri gjatë periudhës 1997-2015 janë kompani shumëkombëshe të huaja farmaceutike dhe kimike. Këto kompani zotërojnë gati 40% të totalit të patentave të regjistruara në Republikën e Shqipërisë.

Aplikimet nga universitetet dhe institucionet kërkimore përbëjnë pak më shumë se 2% të aplikimeve për patenta në DPPM. Numri i ulët i aplikimeve për patenta nga universitetet ka mbetur konstant me kalimin e kohës. Universitetet dhe institutet kërkimore të cilat aplikojnë për mbrojtjen e patentave në Shqipëri janë të vendosura kryesisht në vendet e BE dhe SHBA dhe aplikimet e tyre përqëndrohen kryesisht në aplikime për patenta farmaceutike dhe kimike. Aktualisht nuk ka asnjë aplikim për patentë të paraqitur nga një universitet apo institut kërkimor shqiptar.

Shumica e kompanive të huaja, të cilat i kanë të mbrojtura patentat e tyre në Shqipëri, nuk i kanë të regjistruara markat e tyre në DPPM. Nisur nga ky fakt, mund të themi se shpikjet e patentuara nuk përdoren në Shqipëri.

Shumica e patentave mbahen në fuqi për të gjithë afatin ligjor të parashikuar nga ligji (20 vite). Kjo për faktin se shumica e patentave të mbrojtura farmaceutike janë pronë e kompanive të mëdha shumëkombëshe farmaceutike dhe rritja e tarifave të rinovimit të patentave pothuajse është e papërfillshme për këto kompani.

Përsa i takon aplikimeve për modele përdorimi janë vetëm tre aplikime të tilla në DPPM deri në fund të vitit 2015.

Kompanitë vendase, universitetet, dhe shpikësit individuale janë pak prezent në sistemin e mbrojtjes së patentave për shpikje. Arsyet për këtë situatë janë si më poshtë:

- kompanitë dhe universitetet shqiptare nuk gjenerojnë shpikje të patentueshme;

- patentat shqiptare kanë nivel të ulët përdorimi nga kompanitë, universitetet dhe shpikësit për shkak të rrezikut të ulët të perceptuar të imitimit, si dhe mungesës së një tregu aktiv për teknologjitë ku shpikjet e patentuara mund të liqensohen apo të shiten;

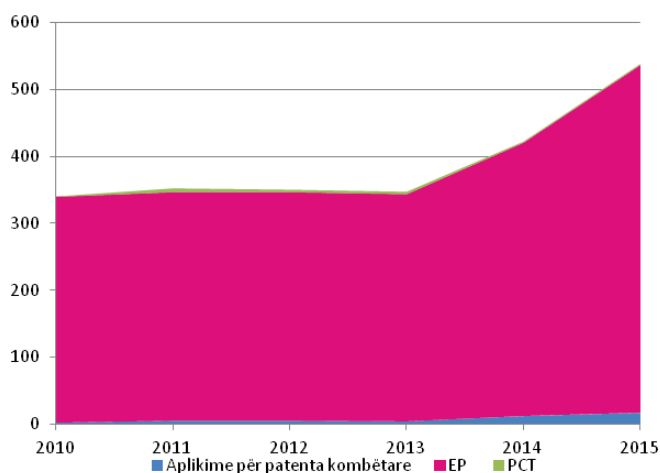
- niveli i ulët i ndërgjegjësimit në universitete dhe kompani për sistemin e mbrojtjes së patentave për shpikje.

Pavarësisht shkaqeve të mësipërme, vlen për t'u përmendur së gjatë këtij viti është rritur ndjeshëm numri i aplikimeve për patenta kombëtare nga 12 në 17, e përkthyer në 41.7% më shumë.

Në funksion të nxitjes së regjistrimit të shpikjeve vendase, u vendos që për personat me aftësi të kufizuara, pensionistët dhe studentët tarifa e aplikimit dhe e regjistrimit të një patente të bëhej 100 lek. Si pasojë gjatë periudhës në vazhdim për herë të parë gjatë funksionimit të kësaj zyre, u aplikuan 2 patenta nga studentë dhe 1 patentë nga një pensionist.

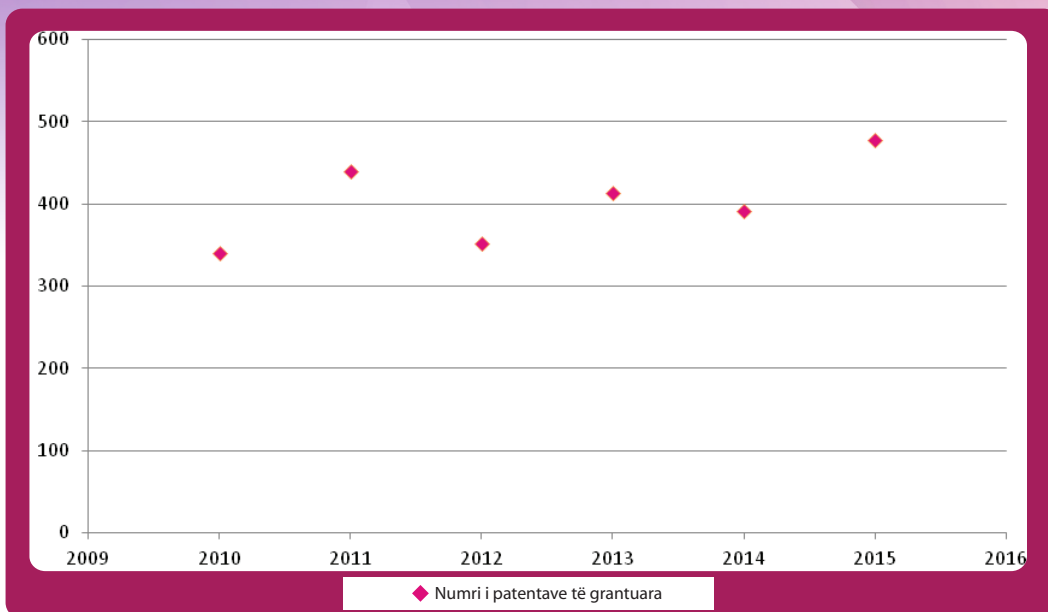
Në vitin 2015 në DPPM janë depozituar 534 aplikime për patenta në krahasim me 423 aplikime të depozituara gjatë vitit 2014, pra kemi një rritje prej 22.8 % të numrit të aplikimeve për patenta. Nga këto, 2 aplikime për patenta vijnë nga Traktati i Bashkëpunimit për Patentat, 17 aplikime për patenta janë aplikime kombëtare me aplikantë nënshtetas Shqiptarë, dhe 515 aplikime për patenta, janë patenta të lëshuara nga Zyra Europiane e Patentave të cilat kërkojnë mbrojtje në Shqipëri. Tabela dhe grafiku i mëposhtëm tregojnë numrin e aplikimeve për patenta në pesë vitet e fundit.

	Aplikime për patenta kombëtare	EP	PCT	Totali
2010	2	338	1	341
2011	5	342	6	353
2012	5	342	4	351
2013	4	340	4	348
2014	12	409	2	423
2015	17	520	2	539
Totali	45	2291	19	2355

Patenta të regjistruara nga DPPM në periudhën 2010-2015

Viti	Numri i patentave të grantuara
2010	340
2011	438
2012	352
2013	414
2014	391
2015	478
Totali	2415

APLIKIME	Viti 2014	Viti 2015	% e rritjes
Aplikime për patentë kombëtare	12	17	41.7%
Patenta nga Zyra Europiane e Patentave	409	520	27.1%
Aplikime nga Traktati i Bashkëpunimit në fushën e patentave	2	2	0 %
TOTALI	2	2	0 %

DOKUMENTA TË DEPOZITUARA NË DPPM	2014	2015
Numri i kërkesave për patentë shpikje	423	520
Numri i kërkesave për ripërtëritje të patentave	2220	2449
Dokumenta të tjera në lidhje me patentat	480	818
TOTALI	3123	3787

Gjatë vitit 2015, janë lëshuar 3890 akte administrative brenda afateve të parashikuara në Ligj dhe në rregulloren e patentave gjë që tregon volumin e punës të këtij sektori.

II. MARKA TREGTARE DHE TË SHËRBIMIT

Çelësi i suksesit për një ndërmarrje është edhe marka që ajo përdor. Marka duhet që qartazi të bëjë të mundur që të dallohet origjina tregtare e produkteve dhe shërbimeve që ofrohen në treg, si dhe të jetë tërheqëse dhe joshëse për sytë e konsumatorit.

Marka garanton ruajtjen e reputacionit të pronarit të saj si dhe besimin e konsumatorit mbi cilësinë e produkteve. Marka duhet të regjistrohet në mënyrë që të ndalohet falsifikimi saj. Mbrojtja e markës zgjat pafundësisht duke u ripërtërirë çdo 10 vjet.

Ka dy mënyra për të kërkuar mbrojtje për një markë në Shqipëri, nëpërmjet:

1. Aplikimit drejtpërdrejt në DPPM nga subjekte shqiptare dhe subjekte të huaja nëpërmjet përfaqësuesve të autorizuar të markave.
2. Aplikimit ndërkombëtar, drejtpërdrejt në Organizatën Botërore të Pronësisë Intelktuale (OBPI) nëpërmjet Marrëveshjes dhe Protokollit të Madridit.

Këto marka tregtare të depozituara për të cilat kërkohet mbrojtje sipas mënyrave të lartpërmendura, kanë të njëjtën vlerë për territorin e Republikës së Shqipërisë.

DPPM ekzaminon aplikimet për marka mbi formalitetet dhe shkaqet absolute për refuzim.

APLIKIME PËR MARKA TREGTARE

Në vitin 2015, DPPM pranoi 3492 aplikime për marka, duke patur një rritje të konsiderueshme në krahasim me vitin 2014, ku janë pranuar 3319 aplikime dhe 3282 aplikime të pranuar në vitin 2013. Shifrat e vitit 2015 përfshijnë 937 aplikime kombëtare nga të cilat 507 janë aplikime shqiptare dhe 2555 aplikime nga OBPI sipas Marrëveshjes dhe Protokollit të Madridit.

Rritje ka patur numri i aplikimeve shqiptare që në vitin 2015 kanë arritur në 509 aplikime në krahasim 421 aplikime në vitin 2014 dhe 376 aplikime në vitin 2013. E shprehur në përqindje 20.9% më shumë në 2015 se në 2014 dhe 35.4% më shumë se në 2013.

Nga Marrëveshja dhe Protokollit i Madridit janë depozituar 2555 aplikime për vitin 2015, krahasuar me vitin 2014 ku janë depozituar 2414 aplikime, e shprehur në përqindje me rritje prej 5.8% në 2015-tën.

Gjatë vitit 2015 në përgjithësi numri i aplikimeve kombëtare (shqiptare) dhe numri i aplikimeve nga Marrëveshja dhe Protokollit i Madridit janë rritur.

Në rritjen e numrit të aplikimeve kombëtare ka ndikuar rritja ekonomike, shtimi i numrit të bizneseve vendase të reja të regjistruara, fuqizimi i atyre ekzistuese dhe shtimi i gamës së produkteve që ato prodhojnë si dhe puna e kryer nga punonjësit e DPPM për ndërgjegjësimin e biznesit në lidhje me rëndësinë e regjistrimit të markave të tyre.

Numri i aplikimeve nga pronarë të huaj ka pësuar një rënie të lehtë por që gjatë vitit 2015 është kompensuar me shtimin e numrit të aplikimeve nga marrëveshja dhe protokollit i Madridit. Në total, kemi një rritje të numrit të aplikimeve të huaja nga 2898 në vitin 2014 në 2984 në vitin 2015, pra 86 aplikime më shumë në vitin 2015. Kjo për arsye se shumë persona që bëjnë biznes për herë të parë në vende të ndryshme e kanë parë më të arsyeshme rrugën ndërkombëtare të aplikimit për regjistrim, pasi Marrëveshja dhe protokollit i Madridit, parashikon më shumë lehtësira si në mënyrën e aplikimit (nëpërmjet

një aplikimi në disa shtete njëkohësisht), pagesë më e lirë, përdorimi i vetëm një gjuhe të huaj dhe pa patur nevojë për shumë përfaqësues të autorizuar (PA).

Tabela e mëposhtme tregon numrin e kërkesave nga aplikantë shqiptarë, numrin e kërkesave nga aplikantë të huaj dhe numrin e kërkesave për regjistrim nga Marrëveshja dhe Protokollin e Madridit në 5 vitet e fundit.

	Aplikime Shqiptare	Aplikime në rrugë Kombëtare nga aplikantë të huaj	Aplikime nga Marrëveshja dhe Protokollin e Madridit	Total
2010	238	372	2897	3507
2011	257	463	2776	3496
2012	276	410	2697	3383
2013	377	398	2507	3282
2014	420	485	2414	3319
2015	509	428	2555	3492
Total	2077	2556	15846	20479

Rritja e numrit të aplikimeve shqiptare ka ardhur si rezultat i fushatës së gjerë ndërgjegjëse të ndërmarrë nga DPPM.

Tabela e mëposhtme tregon numrin e kërkesave regjistrim/ripërtëritjeve dhe numrin e regjistrimeve/ripërtëritjeve.

	Numri i kërkesave për marka	Numri i kërkesave për ripërtëritje të markave në fazë kombëtare	Dokumenta të tjera në lidhje me marka e aplikuar në fazë kombëtare	Dokumenta të tjera në lidhje me marka të aplikuar nga Sistemi i Madridit	Total
2013	3282	297	2207	14663	20449
2014	3319	271	2555	8553	14203
2015	3492	614	2674	7474	14254
Total	10093	1182	6941	30690	48906

Gjatë vitit 2015 janë depozituar 937 aplikime kombëtare dhe 2555 aplikime ndërkombëtare, në total 3492 aplikime dhe 763 regjistrime. Janë refuzuar 36 aplikime për marka si rezultat i ekzaminimit për baza absolute dhe 5 refuzime për moskryerje pagese regjistrimi. Gjatë vitit 2015 kemi një ulje të numrit të refuzimeve për moskryerje pagese regjistrimi. Aplikimet për marka normalisht ekzaminohen brenda 3-muajve nga data e depozitimit. Koha për regjistrimin e një marke zgjatet në rastet kur ka probleme me listën e mallrave dhe shërbimeve.

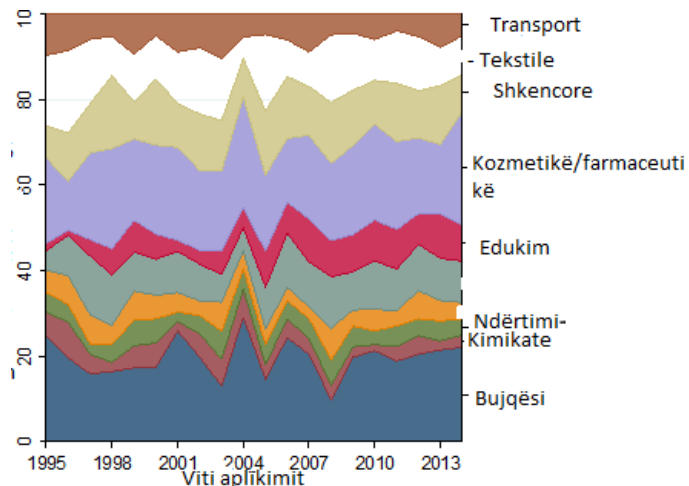
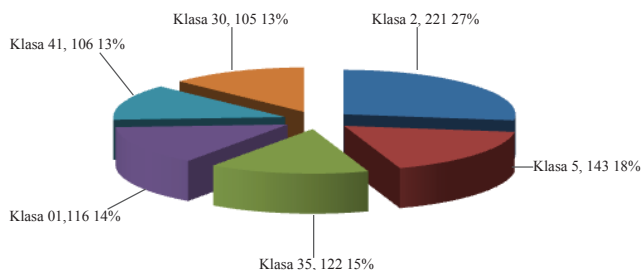
Aplikimet për marka sipas klasifikimit të Nicës për vitin 2015

Mallrat dhe shërbimet për të cilat kërkohet të regjistrohet një markë klasifikohen sipas Marrëveshjes së Nicës (Klasifikimi i Nicës). Klasifikimi për produktet dhe shërbimet bëhet sipas objektit të mbrojtjes së markës. Shqipëria është anëtare e kësaj Marrëveshjeje dhe për këtë qëllim është detyrim klasifikimi i mallrave dhe shërbimeve sipas këtij klasifikimi.

Tabela dhe grafiku i mëposhtëm tregon se pjesa më e madhe e markave të regjistruara pranë DPPM i përkasin klasave 02, 05, 35, 01, 41, 30, 03, 32, 25, 38 dhe 29 të klasifikimit të Nicës. Pra, këto të dhëna tregojnë se në Shqipëri vazhdon të ketë më shumë interes për regjistrimin e markave që i përkasin produkteve si bojra, verniqe, llaqe, sektorit farmaceutik, shërbime të administrimit, menaxhimit, duke vazhduar me produktet e industrisë kimike, shërbimet për administrim dhe manazhim biznesi, edukim, argëtim dhe aktivitete sportive dhe kulturore dhe produktet ushqimore me ingredientet e tyre etj.

Marka sipas klasave (mallrave dhe shërbimeve përkatëse).

Nr. Klasave	2	5	35	1	41	30	3	32	25	38	29
Nr. Aplikimeve	221	143	122	116	106	105	94	67	65	61	61

Shoqëri tregtare shqiptare që kanë aplikuar në Shqipëri për regjistrim markash.

Numrin më të madh të regjistrimeve në vitin 2015 e ka një shoqëri tregtare shqiptare me 22 marka e shoqëruar nga Hemofarm a. d. farmaceutsko-hemijska industrija Vršac me 20 regjistrime dhe Colgate-Palmolive Company (A Delaware Corporation) me 16 regjistrime.

SHOQËRIA/KOMPANIA	NR. APLIKIMEVE		SHTETI	
DAST	22		AL	
Hemofarm a. d. farmaceutsko-hemijska industrija Vršac	20		MK	
Colgate-Palmolive Company (A Delaware Corporation)	16		US	
British American Tobacco (Brands) Inc.	15		US	
Altelecom sh.a.	14		AL	
RM sh.p.k	14		AL	
Eastern Company S. A. E.	11		EG	
Sanovel Ilaç Sanayi Ve Ticaret Anonim Sirketi	11		TR	
SIGAL UNIQA Group AUSTRIA	11		AL	
MAHS INVESTMENT HOLDING LTD.	10		AL	
Valtelina Shpk	9		AL	
Toto Limited	9		AL	
"DMAX EXPERT" SH.P.K	8		AL	
COOP ITALIA SOCIETA' COOPERATIVA	7		IT	
Uniliver N. V.	7		NL	
Bosnalijek, farmaceutska i hemijska industrija, dionicko drustvo	7		BA	

MARKA TË REGJISTRUARA NGA DPPM NË VITET 2010 - 2015

Tabela e mëposhtme tregon numrin e markave të regjistruara në vitet 2010-2015. Viti 2015 ka numrin më të madh të regjistrimeve në 6 vitet e fundit.

Viti	Numri i markave të regjistruara
2010	590
2011	567
2012	721
2013	563
2014	498
2015	763
Totali	3702

Tabela tregon numrin e dokumentave të lëshuara nga ky sektor i DPPM në lidhje me aplikimet për marka. Në vitin 2015 kemi numrin më të madh të dokumentave të lëshuara nga DPPM 7910 dokumenta.

	Nr. i dokumentave të lëshuara
2010	6044
2011	6674
2012	8367
2013	6440
2014	5845
2015	7910
Totali	41280

INDUSTRIAL DESIGN

III. DISENJOT INDUSTRIALE

Kur zgjedhim një produkt të ri sigurisht që tërhiqemi nga pamja e jashtme estetike e tij. Na pëlqen që produkti të ketë një pamje të re dhe të sofistikuar në detaje apo ngjyra. Disenjoja duhet të performojë me efikasitet në mënyrë që t'i japë vlerë produktit për konsumatorin. Krijuesi i një disenjoje industriale duhet ta mbrojë nëpërmjet regjistrimit krijimin e tij që të mos kopjohet nga të tjerët. Një disenjo industriale mbrohet për një periudhë 25-vjeçare, me mundësi ripërtëritjeje çdo 5 vjet.

Ka dy mënyra në të cilat mund të regjistrohen disenjot industriale në Shqipëri:

- Aplikime për disenjo industriale direkt në DPPM.
- Aplikime për disenjo industriale nëpërmjet marrëveshjes së Hagës.

Tarifa e depozitimit është 4000 lekë dhe tarifa e regjistrimit 6000 lekë. Pas lëshimit të dëshmisë së depozitimit ka një periudhë 3-mujore nga data e publikimit.

Shqipëria është palë kontraktuese e marrëveshjes së Hagës dhe disenjot regjistrohen përmes sistemit ndërkombëtar të regjistrimit e hyjnë automatikisht në fuqi në Shqipëri, në qoftë se vendi është përcaktuar nga aplikanti (përveç rasteve kur DPPM-ja lëshon një refuzim). DPPM nuk ri-publikon regjistrimin ndërkombëtar.

Janë 76 aplikime kombëtare për disenjo deri tani në Shqipëri dhe 1201 aplikime nga Marrëveshja e Hagës. Përpara vitit 2010 aplikimet për diseno depozitoheshin nga shtetas jo shqiptarë. Qysh nga 2010 janë kryesisht kompanitë shqiptare që kanë aplikuar për depozitim të disenjove në Shqipëri. Nuk ka universitete apo institucione shkencore që të kenë aplikuar për regjistrim disenjosh në Shqipëri.

Tabela e mëposhtme tregon numrin e aplikimeve në fazë kombëtare dhe aplikime nga Marrëveshja e Hagës.

	Aplikime ne faze kombëtare	Aplikime nga Marrëveshja e Hagës
2010	6	193
2011	17	190
2012	25	193
2013	8	291
2014	15	231
2015	5	293
Totali	76	1391

Tabela paraqet 10 subjektet që kanë depozituar më shumë disenjo industriale në DPPM.

10 Aplikantët më kryesorë për disenjo industriale.

Shoqëria	Shteti	Disenjo	%
Alumil Albania	AL	16	22.54%
Pirro	AL	8	11.27%
Coca Cola	US	6	8.45%
Arseni	AL	4	5.63%
Ardeno	AL	3	4.23%
Mars	US	3	4.23%
Sony	JP	3	4.23%
Tigani Group	AL	3	4.23%
Shell	CH	3	4.23%
Bibita Group	AL	3	4.23%

IV. TREGUESIT GJEOGRAFIKË

Çdo konsumator dëshiron që produktet të cilat përdor në kuzhinën e tij t'i ketë të kontrolluara dhe të ketë garanci mbi origjinën e tyre. Këtë e bën të mundur treguesi gjeografik i regjistruar i produkteve. Tregues gjeografik është emri i një vendi, lokaliteti ose rajoni që shërben për të përcaktuar produktet që e kanë origjinën në atë vend, cilësia, reputacioni dhe karakteristikat e të cilit janë atribut i kësaj origjine gjeografike.

Në Shqipëri ne kemi zona që kanë veçori klimaterike të ndryshme si dhe krahina që kanë trashëguar traditë dhe kulturë të hershme. Kjo bën që në krahina të ndryshme të ekzistojnë një larmi produktesh që mund të regjistrohen si tregues gjeografikë. Prandaj është punuar për identifikimin e këtyre produkteve, për të mundësuar shfrytëzimin e tyre ekonomik, por edhe për t'i treguar botës kulturën dhe traditën e vendit tonë.

Në 1 Dhjetor 2015 përfundoi zbatimi i projektit “Mbrotjtja e produkteve dhe markave nëpërmjet bashkëpunimit ndërkuftar” i cili filloi zyrtarisht në 2 qershor 2014. Qëllimi kryesor i projektit ishte rritja e ndërgjegjësimit nëpërmjet promovimit për mbrotjtjen e markave dhe patentave në Shqipëri. Në fund të implementimit të projektit, në DPPM janë paraqitur dy aplikime për regjistrimin e treguesit gjeografikë, Molla Dibrane dhe Jufka Dibre.

Ka një mënyrë për regjistrimin e treguesve gjeografikë në Shqipëri:

-Aplikime për tregues gjeografikë që paraqiten drejtpërdrejt në DPPM si aplikim kombëtar.

Gjatë gjithë viteve janë paraqitur gjithsej 11 kërkesa për regjistrim të Treguesve Gjeografikë, nga të cilat 2 janë aplikuar në vitin 2015.

Tregues gjeografikë të regjistruar janë 5 nga të cilat 4 janë me aplikantë shqiptarë.

Vihet re që numri i aplikimeve për regjistrimin e treguesve gjeografikë është i ulët.

Aplikimet për regjistrim të treguseve gjeografikë në vite

	Nr. i aplikimeve
2010	1
2011	0
2012	0
2013	2
2014	2
2015	2
Totali	7

V. NDRYSHIME LIGJORE, ÇËSHTJE NË BORDIN E APELIMIT, PËRFAQËSIMI NË GJYKATË.

Përmirësimi i vazhdueshëm i bazës ligjore me qëllim përafrimin me legjislacionin dhe standardet e vendeve të BE është në fokusin e veprimtarisë së DPPM.

Mbrojtja e të drejtave mbi objektet e pronësisë industriale është një nga aspektet më të rëndësishme të rregulluara nga legjislacioni mbi pronësinë industriale. Mbrojtja fitohet fillimisht nëpërmjet aplikimit për regjistrim pranë DPPM dhe në vijim duke provuar të drejtën e mëparshme mbi një objekt të pronësisë industriale pranë Bordit të Apelit apo në Gjykatë. DPPM publikon periodikisht buletin e aplikimeve për regjistrimin e patentave, markave, disenjove apo treguesve gjeografikë, në mënyrë që çdokush që është mbajtës i të drejtave mbi pronësinë industriale të ketë mundësi të kundërshtojë në rrugë administrative regjistrimin e një objekti të pronësisë industriale që cënon të drejtat e tij.

Spektori Juridik gjatë vitit 2015, në përmbushje të aktivitetit të tij funksional, ka punuar në këto drejtime kryesore:

Hartimi i akteve ligjore me qëllim përmirësimin e legjislacionit

1. Gjatë vitit 2014 u miratua ligji Nr. 9947 datë 07.07.2008, "Për Pronësinë Industriale" i ndryshuar, i cili për të qenë i zbatueshëm dhe funksional, ngarkon ligjvënësin për nxjerrjen e akteve nënligjore. Në vitin 2015 u miratuan 5 (pesë) projektvendimet në fushën e Pronësisë Industriale, konkretisht:

- Vendim i Këshillit të Ministrave, Nr. 37, datë 21.1.2015 "Për Disa Shtesa Dhe Ndryshime Në Vendimin Nr. 883, Datë 13.5.2009, Të Këshillit të Ministrave, "Për Miratimin e Tarifave për Regjistrimin e Objekteve të Pronësisë Industriale", të Ndryshuar, u publikua në Fletoren Zyrtare Nr.7, datë 21.01.2015

- Vendim i Këshillit të Ministrave, Nr. 38, datë 21.1.2015 "Për Disa Ndryshime Dhe Shtesa Në Vendimin Nr. 1707, Datë 29.12.2008, të Këshillit të Ministrave, "Për Miratimin e Rregullores për lëshimin e Patentave për Shpikjet dhe modelet e Përdorimit", të Ndryshuar, u publikua në Fletoren Zyrtare Nr.7, datë 21.01.2015

- Vendim i Këshillit të Ministrave, Nr. 548, Datë 18.6.2015 "Për Disa Shtesa Dhe Ndryshime Në Vendimin Nr. 381, Datë 8.4.2009, të Këshillit të Ministrave, "Për Miratimin e Rregullores "Për Regjistrimin E Disenjove Industriale", u publikua në Fletoren Zyrtare Nr.108, datë 18.06.2015

- Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 549, Datë 18.6.2015 "Për Disa Shtesa Dhe Ndryshime në Vendimin Nr. 1705, Datë 29.12.2008, të Këshillit të Ministrave, "Për Miratimin e Rregullores "Për Regjistrimin e Treguesve Gjeografikë", u publikua në Fletoren Zyrtare Nr.108, datë 18.06.2015

- Vendim i Këshillit të Ministrave, Nr. 550, Datë 18.6.2015 "Për Disa Ndryshime Dhe Shtesa Në Vendimin Nr. 1706, Datë 29.12.2008, të Këshillit të Ministrave, "Për Miratimin E Rregullores Për Regjistrimin e Markave Tregtare dhe të Shërbimit", u publikua në Fletoren Zyrtare Nr.108, datë 18.06.2015.

Në Ligjin 9947 datë 07.07.2008, "Për Pronësinë Industriale" i ndryshuar, edhe pse konsiderohet si i përafuar me *acquis communautaire*, nuk gjejnë zbatim rekomandimet e raportit të vlerësimit të Komisionit Evropian të nëntorit 2013, i cili ngre një sërë çështjesh të rëndësishme për t'u zgjidhur si hartimi i kriterëve për markat e mirënjohura,

hartimi i kriterëve për ekspertët e PI-së në Gjykata, përmirësimi i cilësisë së ekzaminimit, aplikimet on-line si dhe forcimi i kapaciteteve administrative të drejtorisë. Për këto arsye pas shumë diskutimeve që bëri grupi i punës i ngritur me Urdhërin e Drejtorit të Përgjithshëm të DPPM, nr.30 datë 22.07.2015 “ Për ngritjen e grupit të punës për draftimin e versionit fillestar të projektligjit “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin 9947, Datë 07.07.2008 “Për Pronësinë Industriale”, i ndryshuar” nxori në pah produktin e përfituar nga zbatimi i urdhërit nr. 39, datë 05.12.2014, të Drejtorit të Përgjithshëm të DPPM-së, për reformimin e sistemit të PI-së. Pikat kryesore të identifikuar të cilat propozohen të ndryshohen në legjislacion, janë:

- *Ndryshimi i strukturës organizative dhe funksionale të DPPM-së me qëllim forcimin e kapaciteteve administrative dhe financiare, si element kryesor i realizimit të misionit të saj.*

- *Rishikimi i bazës ligjore përsa i përket:*

kompetencave *ex-officio* të Zyrës për ç’regjistrim të objekteve të regjistruara në DPPM;

funksionit dhe kompetencave të Bordit të Apelimit;

kompetencave të Gjykatës.

- *Përmirësimi i bazës ligjore që ka të bëjë me:*

lehtësimin e procedurave të ekzaminimit;

eliminimin e problemeve të hasura gjatë zbatimit të ligjit në praktikë.

-*Përcaktimi ligjor i rregullave për markat e mirënjohura;*

- *Hartimi i kriterëve për ekspertët që Gjykata dhe Prokuroria përcakton për objektet e PI-së.*

-*Krijimi i një mjedisi ligjor për përmirësimin e shërbimeve elektronike dhe të komunikimit. Mundësia e aplikimit on-line.*

-*Rishikimi i bazës ligjore për përfaqësuesit e autorizuar.*

Përfaqësimi i DPPM në çështjet gjyqësore me objekt të drejtat e pronësisë industriale.

Për gjithë vitin 2015, Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave ka ndjekur 23 çështje në Gjykatë. Ndër të cilat:

Në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë janë ndjekur 13 çështje, ndër të cilat:

- 3 çështje kanë pasur si objekt shfuqizim i vendimit të Bordit, ku DPPM është thirrur si palë e paditur;

- 1 çështje me objekt kthim shume, ku DPPM është thirrur si person i tretë;

-2 çështje me objekt ç’regjistrim marke ndërkombëtare, ku DPPM është thirrur si person i tretë;

- 1 çështje me objekt ç’regjistrim marke kombëtare, ku DPPM është thirrur si person i tretë;

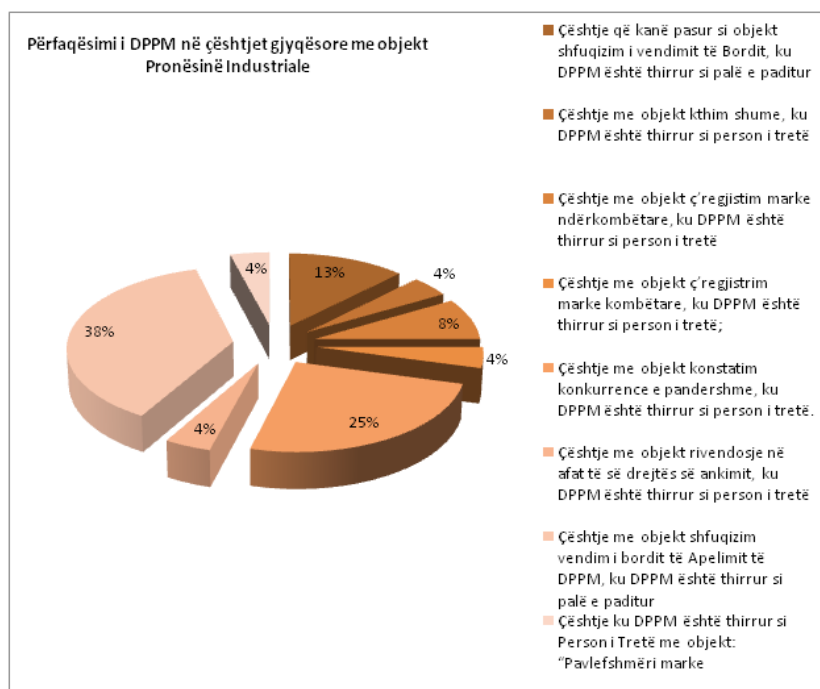
- 6 çështje me objekt konstatim konkurrence e pandershme, ku DPPM është thirrur si person i tretë.

Në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë janë ndjekur 10 çështje ndër të cilat:

- 1 çështje me objekt rivendosje në afat të së drejtës së ankimit, ku DPPM është thirrur si person i tretë.

- 9 çështje me objekt shfuqizim vendim i bordit të Apelimit të DPPM, ku DPPM është thirrur si palë e paditur (Gjykata ka vendosur për pranimin e kërkesës së padisë në 3 çështje dhe në 5 çështje ka rrezuar kërkesë padinë, në 1 çështje palët kanë arritur në marrëveshje mes tyre).

Në Gjykatën e Apelit Tiranë është ndjekur 1 çështje ku DPPM është thirrur si Person i Tretë me objekt: “Pavlefshmëri marke”.

Ndjekja e procedurave dhe përpilimi i akteve ligjore të Bordit të Apelimit.

Kërkesa të depozituara për kundërshtim nga Bordi i Apelimit:

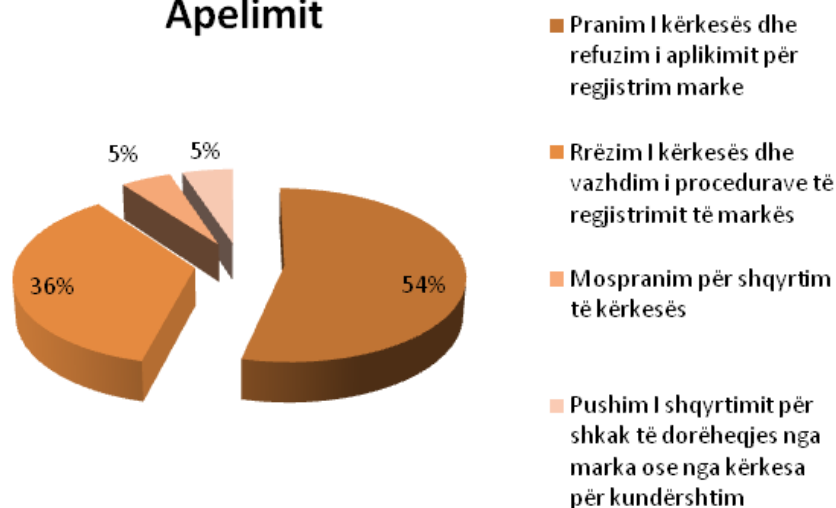
	Nr. i kërkesave të depozituar
2014	48
2015	55

Gjatë vitit 2015 Bordi i Apelimit ka marrë vendim për 39 çështje duke vendosur:

- pranimin e kërkesës dhe refuzimin e aplikimit për regjistrim marke në 21 raste;
- rrëzimin e kërkesës dhe vazhdimin e procedurave të regjistrimit të markës në 14 raste;
- mospranimin për shqyrtim të kërkesës në 2 raste;
- pushimin e shqyrtimit për shkak të dorëheqjes nga marka ose nga kërkesa për kundërshtim, në 2 raste;

9 prej vendimeve të Bordit janë apeluar pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë.

Vendimet e marra nga Bordi i Apelimit

VI. BASHKËPUNIME DHE MARRËVESHJE NDËRKOMBËTARE

Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave është anëtare e marrëveshjeve ndërkombëtare më të rëndësishme mbi Pronësinë Intelektuale, si dhe është anëtare e Organizatës Botërore të Pronësisë Intelektuale (WIPO) dhe e Zyrës Evropiane të Patentave (EPO). Me qëllim përmbushjen e detyrimeve që lindin nga anëtarësimi, si dhe realizimin e objektivave dhe angazhimeve të ndërmarra nga Shqipëria lidhur me të drejtat e Pronësisë Intelektuale në kuadër të zbatimit të Marrëveshjes së Stabilizimit Asociimit dhe Integritimit në Bashkimin Evropian, DPPM i kushton një rëndësi të veçantë zbatimit dhe zhvillimit të çështjeve që lidhen me marrëdhëniet ndërkombëtare mbi pronësinë intelektuale.

Përfaqësues të DPPM në kuadër të bashkëpunimit me Organizatat dhe Zyrat Ndërkombëtare, ndjekin rregullisht takimet dhe mbledhjet periodike të organizuara prej tyre duke plotësuar detyrimin që lind si vend anëtar për përfshirje aktive në çështjet që diskutohen në këto takime.

Në vitin 2015 DPPM ka firmosur marrëveshje bashkëpunimi me:

- Zyrën për Harmonizim të Tregut të Brendshëm (OHIM), sot Zyra e Pronësisë Intelektuale e Bashkimit Evropian (EUIPO)
- Zyrën Evropiane të Patentave (EPO)

Këto marrëveshje konsistojnë në planet e përbashkëta për organizimin e trajnimeve, seminareve dhe shkëmbimin e eksperiencave si dhe për përmirësimin e sistemeve operative si më poshtë:

Marrëveshja me Zyrën e Harmonizimit të Tregut Të Brendshëm u nënshkrua më datë 27 Korrik 2015. Kjo marrëveshje vjen në vijim të plotësimit të kushteve për antarësimin e Shqipërisë në BE, pas marrjes së statusit kandidat në Qershor 2014.

Kjo marrëveshje shpreh edhe njëherë gadishmërinë e të dy institucioneve për të forcuar bashkëpunimin ndërmjet tyre i cili mund të drejtojë në krijimin e një partneriteti strategjik në tregun Evropian sa i përket mbrojtjes së Markave dhe Disenjove Industriale.

Bashkëpunimi i DPPM-së me Zyrën e Pronësisë Intelektuale të Bashkimit Evropian, ndikon në harmonizimin e procedurave të regjistrimit dhe mbrojtjes së markave dhe disenjove industriale në Shqipëri me atë të vendeve të BE. Aktivitetet e parashikuara në këtë marrëveshje janë:

- Programe trajnimi për stafin e zyrës.
- Takime të përbashkëta midis ekspertëve të markave dhe disenjove industriale.
- Bashkëpunim në shkëmbimin e informacionit.

- Përmirësimin e sistemeve dhe shërbimeve elektronike.
- Harmozimin e praktive të ekzaminimit të markave dhe disenjove industriale.
- Rritjen e ndërgjegjësimit për markat dhe disenjot industriale në Shqipëri.

Marrëveshja për Planin e Bashkëpunimit Dypalësh me Zyrën Europiane të Patentave u nënshkrua më datë 12 Gusht 2015.

Plani afatmesëm përfshin periudhën 2015-2018, dhe është në kuadër të zhvillimit të bashkëpunimit me Zyrën Europiane të Patentave antëtare e së cilës Shqipëria është që prej muajit Maj 2010.

Aktivitetet e parashikuara në këtë plan do të bëjnë të mundur forcimin e sistemit të mbrojtjes së Patentave Europiane në territorin e Republikës së Shqipërisë, forcimin e kapaciteteve administrative të zyrës si edhe rritjen e nivelit të ndërgjegjësimit për patentat e shpikjeve në Shqipëri.

Gjithashtu, janë nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi teknik me zyrat homologe të Pronësisë Intelektuale me vendet e tjera. Është ripërtërirë marrëveshja e bashkëpunimit teknik me Zyrën e Pronësisë Intelektuale të Turqisë si dhe është nënshkruar marrëveshja me Zyrën e Pronësisë Intelektuale të Serbisë e cila parashikon bashkëpunimin ndërmjet palëve i cili do të kryhet në shkëmbim të praktikave dhe eksperiencave më të mira, organizim i vizitave të ndërjellta, shkëmbim njohurish mbimbi ofrimin e shërbimeve të specializuara të pronësisë intelektuale tek klientët dhe mbi aktivitetet e rritjes së ndërgjegjësimit, organizim i konferencave simpoziumeve, seminareve dhe eventeve të tjera edukative mbi pronësinë intelektuale.

Memorandumi i bashkëpunimit do të hyjë në fuqi në datën e nënshkrimit dhe do të mbetet në fuqi për pesë vjet. Ai do të zgjerohet automatikisht për të njëjtin afat me përjashtim nëse njëra nga Palët dorëzon një njoftim me shkrim tek Pala tjetër, të paktën gjashtë muaj përpara datës së planifikuar të përfundimit, duke deklaruar qëllimin e saj për ta përfunduar atë.

Pjesëmarrje në seminare dhe trajnime

Stafi i DPPM ka marrë pjesë në seminare dhe trajnime të organizuara nga Organizatat dhe Zyrat Ndërkombëtare, me qëllim përafrimin e praktikave dhe përfitimin nga eksperiencat e zyrave homologe të PI, si dhe arritjen e kualifikimit profesional dhe rritjen e kapaciteteve njerëzore dhe administrative të DPPM në përputhje me standartet Evropiane. Jemi të bindur se me një organizim të duhur dhe me staf të kualifikuar profesionalisht, do të rrisim nivelin dhe cilësinë e shërbimit, dhe për këtë qëllim kemi prioritet trajnimin e vazhdueshëm të stafit ekzistues dhe rekrutimet e reja.

VII. BASHKËPUNIME DHE MARRËVESHJE NDËRMJET INSTITUCIONEVE VENDASE

Bashkëpunimi me institucionet e tjera vendase ka për qëllim zhvillimin dhe përmirësimin e sistemit të pronësisë industriale si dhe forcimin e mbrojtjes të të drejtave mbi të në territorin e Republikës së Shqipërisë.

DPPM ka marrë mandatin për të koordinuar axhendën kombëtare për Pronësinë Intelektuale si dhe ka ushtruar funksionin e saj si Sekretariat Teknik i Grupit Ndërinstitucional të punës dhe ka koordinuar punën për hartimin e progres-raporteve të Strategjisë Kombëtare të PI. Hartimi i raporteve të progresit, PKIE, Kapitullit 7 “Pronësia Intelektuale”.

DPPM në rolin e koordinatorit të kapitullit 7 “Pronësia Intelektuale”, ka hartuar dhe ka koordinuar punën ndërmjet institucioneve të përfshira në fushën e Pronësisë Intelektuale, duke grumbulluar dhe përpunuar informacionin e tyre dhe hartimin e progres-raporteve finale, hartimin dhe përditësimin e PKIE-së.

DPPM ka kryer rolin e sekretariatit teknik të hartimit të strategjisë kombëtare, duke koordinuar punën ndërmjet institucioneve dhe grupeve të interesit të përfshira në sistemin e pronësië intelektuale, interesit etj.

Janë nënshkruar:

Marrëveshje me Qendrën Kombëtare të Regjistrimit.

Me qëllim zhvillimin e politikave për promovimin e të drejtave të Pronësisë Industriale për rritjen e ndërgjegjësimit të biznesit, për të drejtat që ata gëzojnë në lidhje me markën tregtare dhe të shërbimit, disenjon industriale apo treguesin gjeografik të regjistruar, DPPM ka nënshkruar në 20.11.2014 një marrëveshje bashkëpunimi me QKR i cili është institucioni i vetëm përgjegjës për regjistrimin e biznesit në Shqipëri i krijuar me Ligjin nr.9723, datë 03.05.2007 “Për Qendrën Kombëtare të Regjistrimit” i ndryshuar. Pas nënshkrimit të saj DPPM për ta konkretizuar me mirë këtë marrëveshje bashkëpunimi ka nënshkruar në 10.06.2015 një aneks marrëveshje me QKR. Me qëllim realizimin e objektit të kësaj aneks-marrëveshje, palët angazhohen në:

- Trajnimin e punonjësve të QKR-ve në rrethe të ndryshme të vendit;
- Shpërndarjen e materialeve promovuese (postera dhe fletë-palosje) në mjediset e QKR-së , për informimin e bizneseve.

Marrëveshje me Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave.

Me qëllim realizimin e objektit të marrëveshjes së bashkëpunimit me nr. Prot. 339, datë 18.11.2010 për DPPM dhe nr. Prot 16345 datë 18.11.2010 për DPD, për të mundësuar rritjen e nivelit të mbrojtjes së të drejtave të Pronësisë Industriale në Shqipëri, për intesifikimin e bashkëpunimit institucional si dhe për dhënien e asistencës teknike të ndërsjelltë, të dy institucionet vendosën hartimim e një kalendarit të përbashkët trajnimesh në të cilin do të përshihen të gjitha Degët Doganore të Republikës së Shqipërisë si dhe nënshkruan një aneks marrëveshje.

VIII. FINANCA

Të ardhurat financiare janë tregues i performancës së një institucioni. Shifrat shënojnë tregues mjaft pozitivë për DPPM. Aktiviteti i saj është fokusuar jo vetëm në zbatimin e funksionit të saj për regjistrimin dhe administrimin e objekteve të pronësisë industriale, por edhe forcimin e rolit të saj duke nxitur drejt zyrave tona personat dhe shoqëritë tregtare, që të investojnë duke regjistruar pronën e tyre industriale. Ky investim do t'i shërbejë të ardhmes së biznesit të tyre.

Si rezultat i rritjes së numrit të aplikimeve në DPPM, gjatë vitit 2015 të ardhurat e arkëtuara nga aktiviteti kryesor i DPPM-së ishin 81 108 236 lekë duke shënuar rritje me rreth 13 753 576 lekë në krahasim me vitin 2014 dhe 17 463 945 lekë në krahasim me vitin 2013.

Të ardhurat nga Sistemi i Markave për regjistrimin ndërkombëtar të markave të administruara nga DPPM për vitin 2015 janë 529,538.03 Franga Zvicerane (aplikimet bëhen në OBPI me seli në Gjenevë të Zvicrës, dhe administrohen nga DPPM). Të ardhurat që gjenerohen nga DPPM i kalojnë tre deri në katër herë shpenzimet e saj.

Rritje e të ardhurave – Shpenzime të moderuara

I. Fondet e kushtëzuara

1. Buxheti i planifikuar

Paga	12.889.709 lekë
Sigurime shëndetësore dhe shoqërore	2.113.344 lekë
Transferta me jashtë	500.000 lekë
Shpenzime korrente	3.860.000 lekë
Investime pajisje kompjuterike	489.240 lekë

2. Realizimi i Buxhetit

Paga	12.889.709 lekë	100%
Sigurim shëndetësor dhe shoqëror	2.113.344 lekë	100%
Transferta me jashtë	439.636	88%
Shpenzime korrente	3.650.385 lekë	95%
Investime pajisje kompjuterike	489.240 lekë	100%

3. Të ardhurat - Fonde të pakushtëzuara.

Aktiviteti Kryesor

Në bazë të Udhëzimit të Përbashkët Nr. 1041/3 prot, datë 18.02.2015 të MZHETTS dhe Nr. 2388/3, prot, datë 25.02.2015 të MF, Për përcaktimin e drejtimit dhe kriterëve të Përdorimit të të ardhurave që do të përdoren nga Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave “, të ardhurat e realizuara deri në masën 10%, përdoren nga DPPM në dy drejtime kryesore:

Për shpenzime operative

Për investime

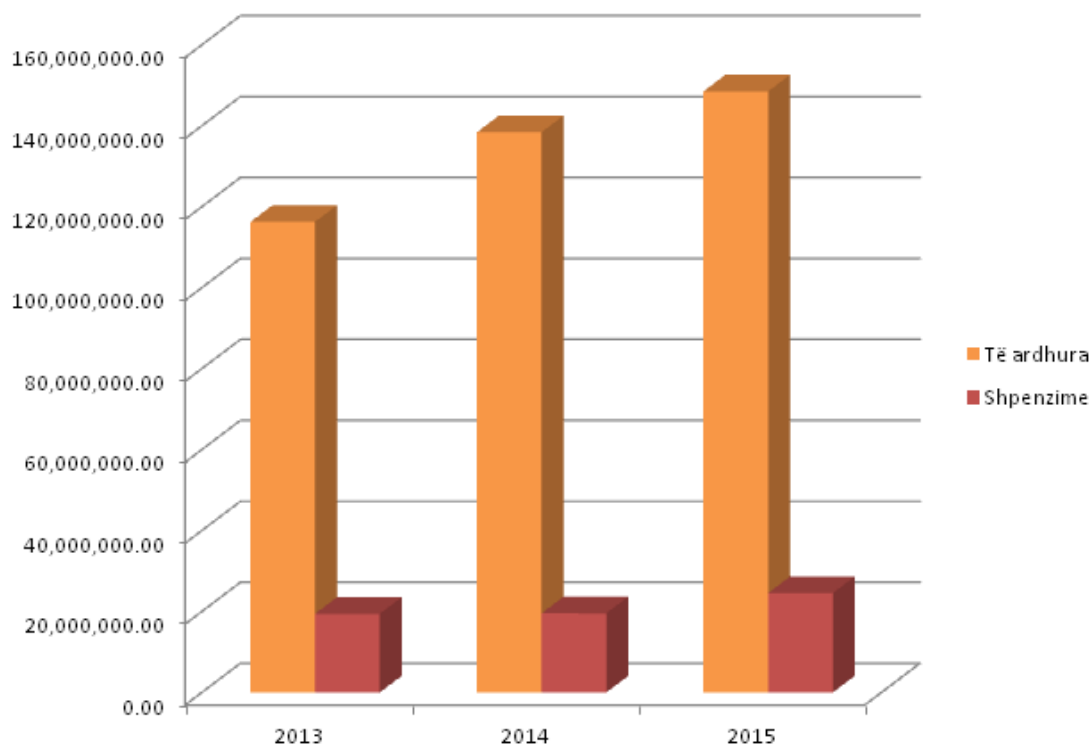
Plani i arkëtimit është 81.108.236.49 lekë, kurse 10% për përdorim 8.110.824 lekë

Plani shpenzime 3.218.341 lekë, fakti 3.128.078 lekë realizim 97%

Plani i investimeve 1.948.884 lekë, fakti 1.822.074 lekë realizim 94 %

Total nga të ardhurat realizimi 61 %.

	2013	2014	2015
Të ardhurat	116,253,983.176	138,411,072.00	148,491,373.99
Shpenzimet	19,423,715	19,539,268	24,532,466

IX. TEKNOLOGJIA E INFORMACIONIT, KOMUNIKIMIT DHE SHËRBIMET ELEKTRONIKE

Përmirësimi i shërbimeve elektronike është një aspekt shumë i rëndësishëm në kohët e sotme. Teknologjia njih një zhvillim të fuqishëm dhe çdokush mund të marrë shumë lehtë informacionin dhe shërbimet në formë elektronike duke ulur koston dhe kohën. DPPM gjatë vitit 2015 ka përmirësuar ndjeshëm regjistrat on-line dhe ka zvogëluar kohën e përditësimit të tyre.

Infrastruktura e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit në Drejtorinë e Patentave dhe Markave ka patur një përmirësim të ndjeshëm gjatë vitit 2015.

Në Janar 2015 u konfigurua për procedimin e të gjithë vitit 2015, për arsye se sistemi funksionon me procedime vjetore, ku çdo ditë punë e vitit ka veprimet e bëra në këtë ditë.

Janë administruar të drejtat e përdoruesëve në përputhje me profilin e punës si dhe janë zgjidhur problemet e hasura nga këta të fundit gjatë përdorimit të sistemit.

Është administruar dhe mirëmbajtur rrjetit kompjuterik (LAN) dhe është siguruar funksionimi i tij dhe i pajisjeve të instaluar në të. Për të rritur sigurinë e të dhënave u transferuar në mjediset e AKSHI-t të serverave të DPPM.

Gjatë gjithë vitit, stafi teknik i DPPM I ka ardhur në ndihmë të gjithë stafit, në përdorimin e bazës së të dhënave, dhe programeve të ndryshme në funksion të punës.

Sistemi i Administrimit të Pronësisë Industriale (SAPI), një sistem i dhuruar nga WIPO dhe bën të mundur automatizimin e plotë të procedurave të regjistrimit të objekteve të PI, është përditësuar duke instaluar versionet e reja të ofruara nga WIPO, me qëllim pasjen e tij në të njëjtin standard më vendet e tjera të cilat përdorin të njëjtin sistem.

Sigurimi i back-up të përditshëm dhe testimi i funksionimit të tij, ka qënë një nga prioritetet kryesore të DPPM me qëllim sigurimin e ruajtjes së informacionit të plotë dhe të saktë për të bërë të mundur rikthimin e këtyre të dhënave në çdo rast dëmtimi.

Stafi i DPPM-së në bashkëpunim me studentët të zgjedhur në programin kombëtar të praktikës, ka përfunduar klasifikimin e elementëve figurativë të markave sipas klasifikimit ndërkombëtar të Vienës me qëllim rritjen e cilësisë së rezultateve të kërkimit për marka. Kjo do të bëjë të mundur kërkimin në bazën e të dhënave jo vetëm mbi elementet fjalë të markave por edhe mbi elementët figurative të tyre. Gjithashtu, ka nisur saktësimin e të dhënave të importuara automatikisht në sistem nga markat ndërkombëtare. Theksojmë se këto të dhëna nuk ishin të sakta që prej antarësimit të Shqipërisë në Sistemin e Madridit për Regjistrimin Ndërkombëtar të Markave.

DPPM ka përfunduar skanimin e arkivës së patentave dhe ka nisur skanimi i arkivës së markave tregtare, disenjove industriale dhe treguesve gjeografikë.

Këto dy aktivitete plotësojnë dixhitalizimin e arkivave dhe regjistrave të administruara nga DPPM.

Në vitin 2015 DPPM ka publikuar 15 Buletine të Pronësisë Industriale, 10 prej të cilëve për patentat dhe modelet e përdorimit dhe 5 për markat tregtare, disenjt industrialë dhe treguesit gjeografikë, konkretisht si më poshtë:

- Buletini i Pronësisë Industriale
(Patenta) 1/2015/ Dt. 13 Mars 2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Patenta) 2/2015/ Dt. 01 Prill 2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Patenta) 3/2015/ Dt. 04 Maj 2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Patenta) 4/2015/ Dt. 01 Qershor 2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Patenta) 5/2015/ Dt. 01 Korrik 2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Patenta) 6/2015/ Dt. 03 Gusht 2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Patenta) 7/2015/Dt. 01 Shtator 2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Patenta) 8/2015/Dt. 01 Tetor 2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Patenta) 9/2015/Dt. 02 Nëntor 2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Patenta) 10/2015/ Dt.01 Dhjetor 2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Marka) Nr.1/2015/Dt.19.03.2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Marka) Nr.2/2015/Dt.04.05.2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Marka) Nr.3/2015/Dt.01.07.2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Marka) Nr.4/2015/Dt.01.09.2015
- Buletini i Pronësisë Industriale
(Marka) Nr.5/2015/Dt.02.11.2015

Informacioni elektronik është menaxhuar në mënyrë efektive, duke e konsideruar atë si një aset shumë të rëndësishëm në funksion të zbatimit të aktivitetit të DPPM.

Çdo aplikim dhe dokument i depozituar në DPPM, është pranuar në sistemin SAPI duke siguruar që këto të dhëna të jenë në formë elektronike. Gjithashtu, të gjitha veprimet e kryera nga DPPM janë të ruajtura në këtë sitem duke bërë të mundur gjithashtu ruajtjen e historikut të aplikimeve.

Janë importuar në IPAS të gjitha të dhënat për markat nga Marrëveshja dhe Protokollit i Madridit për regjistrimin ndërkombëtar të markave. Vlen të theksohet se këtë vit përfundoi skanimi i i arkivës së patentave, e cila bëri të mundur krijimin e dosjes elektronike për të gjitha patentat e aplikuar në DPPM që prej krijimit të saj.

TIK në DPPM është përdorur maksimalisht gjatë vitit 2014 për qëllim promovimin dhe edukimin në fushën e PI në vënd.

Faqja zyrtare e DPPM është mirëmbajtur dhe përditësuar më të dhëna të plota dhe kohë reale me qëllim informimin e institucioneve, grupeve të interesit dhe publikut në lidhje me PI dhe procedurave të regjistrimit. Në axhendë të trajnimeve me universitetet, bizneset dhe dhomat e tregtisë, ka qënë edhe trajnimi i tyre se si ti përfitojnë këto shërbime sa më mirë dhe më shpejt.

Gjatë vitit 2014 janë përgatitur rregullisht të dhëna statistikore në lidhje me aplikimet e depozituara dhe volumin e punës proceduar nga DPPM.

Qëllimi këtyre masave është krijimi i një mjedisi nxitës dhe lehtësues për regjistrimin dhe zbatimin e të drejtave të PI në Shqipëri duke shkurtuar në këtë mënyrë procedurat dhe duke rritur cilësinë e shërbimeve që DPPM ofron.

X. AKTIVITETE TË DPPM

Ndërgjegjësimi i publikut në lidhje me vlerat e pronësisë industriale është çelësi që shpie në rrugën e suksesit. Një njohje më e mirë e të drejtave të pronësisë industriale do të thotë respektim dhe mbrojtje më e mire, duke e bërë atë më dinamike në treg dhe në jetën e përditshme.

Gjatë vitit 2015 DPPM ka organizuar mbi 10 aktivitete me punonjësit e QKR-së në rrethe në kuadër të forcimit të bashkëpunimit ndërinstitucional i cili do t'i shërbejë edhe rritjes së numrit të aplikimeve duke qenë se QKR është porta e parë e hyrjes së biznesit.

Sesione informuese dhe trajnuese janë organizuar me universitetet, bizneset dhe institucionet e përfshira në sistem. Më 22 Prill 2015 në Tiranë, u organizua një konferencë kombëtare ku morën pjesë përfaqësues nga institucione vendase, Delegacion i KE në Shqipëri, Ambasada e SHBA-ve në Shqipëri, biznese vendase, universitete etj.

Janë organizuar 2 trajnime me punonjësit e doganave dhe 1 me punonjësit e zyrës së tatim- taksave. Janë organizuar 6 aktivitete ku janë trajnuar mbi 100 studente, 113 përfaqësues të bizneseve, si dhe 9 doganierë. Në 14 Prill 2015 në bashkëpunim me Policinë e Shtetit kemi marrë pjesë në trajnime me punonjësit e Policisë së Shtetit ku janë trajnuar 36 punonjës.

Një përshkrim konkret i aktiveve të DPPM vijon më poshtë:

NË BERAT

Përfaqësues të Drejtorisë së Përgjithshme të Patentave dhe Markave në vazhdim të fushatës së sensibilizimit të shtrirë në të gjithë territorin e Shqipërisë si dhe mbështetur në Marrëveshjen e bashkëpunimit të nënshkruar me Qendrën Kombëtare të Rregjistrimit organizuan në datat *19 dhe 20 Shkurt 2015* në qytetin e Beratit dy ditë trajnimi. Ditën e parë trajnimi u zhvillua me punonjësit e QKR-së Berat. Atyre iu prezantuan informacione në lidhje me procedurat e regjistrimit të patentave të shpikjeve dhe markave tregtare dhe të shërbimit.

Ndërsa në ditën e dytë punonjësit e DPPM, informuan bizneset që paraqiteshin pranë QKR-së në lidhje me procedurat e aplikimit, rëndësinë që ka për kompanitë e tyre regjistrimi i një patente dhe/apo markave, si dhe te drejtat që burojnë nga regjistrimi i tyre. Aty u theksua se tarifat për regjistrimin e objekteve janë të ulta. Rregjistrimi i objekteve të Pronësisë Industriale i krijon mundësinë kompanive të mbrohen nga konkurrenca e pandershme, të ndalojnë kompanitë e tjera të përdorin marka të ngjashme apo identike me markën e tyre të regjistruar më parë.

Gjithashtu, përfaqësuesit e DPPM shpërndanë materiale promovuese për bizneset.

NË LUSHNJE

Më datë 26 Shkurt 2015, përfaqësues të Drejtorisë së Përgjithshme të Patentave dhe Markave ndaluan në qytetin e Lushnjes. Ato zhvilluan me punonjësit e QKR-së së këtij qyteti një trajnim mbi rëndësinë dhe mënyrën e aplikimit për regjistrimin e objekteve të pronësisë industriale. Duke qenë se QKR është ndalesa e parë për bizneset, ky informacion do t'u shërbejë atyre që të informojnë biznesin, ku duhet të drejtohen për të regjistruar markat dhe patentat e tyre. Përfaqësuesit e DPPM shpërndanë materiale promovuese për bizneset që paraqiteshin pranë QKR-së.

NË POGRADEC

Në vijim të rritjes së ndërgjegjësimit të bizneseve vendase për të regjistruar pronën e tyre industriale, Drejtorja e Përgjithshme e Patentave dhe Markave në bashkëpunim me projektin “Mbrojtja e Markave të Produkteve nga Bashkëpunimi Ndërkufitar”, u takuan *në datën 20 Mars 2015* me përfaqësues të bizneseve në qytetin e Pogradecit. Tryeza e rrumbullakët me temë “Pronësia Industriale – Rëndësia e saj në zhvillimin e ekonomik”, kishte për qëllim informimin e bizneseve të këtij qyteti, rreth objekteve të Pronësisë Industriale dhe DPPM, si edhe shërbimeve që ofron DPPM dhe procedura për regjistrimin e këtyre objekteve pranë DPPM.

NË TIRANË

Më datë 22 Prill 2015 u organizua Konferenca Kombëtare e Pronësisë Intelektuale me temë; “Mbrojtja e Pronësisë Intelektuale ndihmon kulturën, integritetin dhe ekonominë e një Kombi”

Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave nën kujdesin e Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik Turizmit Tregëtisë dhe Sipërmarjes si dhe në bashkëpunim me Zyrën Shqiptare të së Drejtës së Autorit mbledhi në datën 22 Prill 2015, në Tirana International Hotel, në konferencën kombëtare të Pronësisë Intelektuale me moton “Mbrojtja e Pronësisë Intelektuale ndihmon kulturën, integritetin dhe ekonominë e një Kombi”, përfaqësues të lartë nga institucionet qeveritare, ambasada e SHBA në Shqipëri, delegacioni i BE në Shqipëri, universitete, biznese vendase, shoqëri të artisteve dhe përfaqësues të grupeve të interesit, për të festuar Ditën Botërore të Pronësisë Intelektuale, si edhe për të diskutuar për arritjet dhe sfidat në sistemin e të drejtave të pronësisë intelektuale në Shqipëri.

Në këtë konferencë përshëndetën dhe shprehen qëndrimin e tyre në lidhje me të drejtat e PI:

Z. Ervin Mete, Zv.Ministër i Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregëtisë dhe Sipërmarjes,

Z. Henry V. Jardine, Zv. Ambasador i Shteteve të Bashkuara të Amerikës,

Z. Yngve Engstrom, Shef i Operimeve të Delegacionit të Bashkimit European në Shqipëri,

Znj. Elira Kokona, Sekretare e Përgjithshme, Ministrria e Kulturës,

Z. Elvin Lako, Drejtor i Përgjithshëm i Drejtorisë së Përgjithshme të Patentave dhe Markave

Z. Evien Dako, Drejtor i Zyrës së të Drejtës së Autorit.

“Qeveria Shqiptare dhe veçanërisht Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregëtisë dhe Sipërmarjes është e angazhuar maksimalisht në reforma, të cilat synojnë një zhvillim ekonomik të qëndrueshëm të vendit dhe në të njëjtën kohë krijimin e kushteve për aderimin e Shqipërisë në BE. Në këtë prizëm, duke qenë të ndërgjegjshëm se ekonomia shqiptare duhet të maksimizojë benefitet, të cilat gjenerohen nga inovacioni e aktiviteti krijues, nga tërheqja e investimeve të huaja e nga krijimi i partneriteteve me kompani të vendeve të zhvilluara, një rëndësi të dorës së parë merr edhe zhvillimi i Pronësisë Intelektuale”- u shpreh Z. Mete, në fjalën e tij përshëndetëse, pasi falenderoi DPPM në iniciativën e marë, për organizimin e kësaj konference.

Ai vijoi, me shprehjen e rëndësisë që MZHETTS i ka dhënë dhe vazhdon ti japë PI në kuadër të forcimit të këtij sistemi në shërbim të shtetasve dhe bizneseve vendase dhe të huaja të cilët operojnë në tregun shqiptar.

Zëvendës ministri Mete shprehu se inspektorati i tregut të brendshëm ka qënë një nga prioritetet e ministrisë dhe theksoi se ky inspektorat është në proces krijimi dhe pritjet shumë shpejt të jetë funksional.

Në cilësinë e organizatorit të konferencës Drejtori i Përgjithshëm i DPPM, Z. Elvin Lako, përshëndeti panelin dhe të ftuarit, për interesin dhe rëndësinë që i dhanë kësaj konference.

“Kjo konferencë kombëtare e cila ka moton “Mbrojtja e Pronësisë Intelektuale ndihmon kulturën, integritetin dhe ekonominë e një Kombi”, hap siparin e javës së pronësisë intelektuale e cila kulmon më 26 prill si dita ndërkombëtare e pronësisë intelektuale, dhe ka për qëllim rritjen e ndërgjegjësimit të publikut në lidhje me pronësinë intelektuale në Shqipëri.

Kjo konferencë do të pasohet me një sërë aktiviteteve të organizuara nga DPPM si fushata publitare, trajnime promovuese si një mundësi e mirë për të kujtuar kontributin që Pronësia Intelektuale jep në kërkimin shkencor, në krijimin e një mjedisi konkurrues e të ndershëm në treg, si dhe në zhvillimin dhe mbrojtjen e krijimtarisë kulturore, duke luajtur një rol të rëndësishëm në zhvillimin ekonomik të vendit” – tha Z. Lako, duke shprehur rëndësinë që DPPM i ka dhënë regjistrimit, informimit dhe edukimit të Pronësisë Industriale.

Zv. Ambasadori i Shteteve të Bashkuara të Amerikës në Shqipëri, Z. Jardine, përshëndeti konferencën duke vlerësuar iniciativën e institucioneve shqiptare për forcimin e sistemit të regjistrimit dhe mbrojtjes së PI në Shqipëri.

“Shtetet e Bashkuara të Amerikës e shohin me interes zhvillimet në sistemin e PI në Shqipëri si edhe ndihmon në përmirësimin e këtij sistemi nëpërmjet programeve të ndryshme në bashkëpunim edhe me dhomën amerikane të tregëtisë” – tha Z. Jardine

Z. Yngve Engstrom, shef i operimeve të Delegacionit të Bashkimit European në Shqipëri, pasi falenderoi dhe përshëndeti iniciativën e organizimit të kësaj konference theksoi se ka shumë sfida dhe punë për t'u bërë nga institucionet shqiptare në rrugën e gjatë dhe të vështirë të antarësimit të Shqipërisë në BE. BE ka mbështetur dhe do vazhdojë të mbështesë institucionet shqiptare dhe pret rezultate në forcimin e këtij sistemi.

Znj. Elira Kokona, Sekretare e Përgjithshme e Ministrisë së Kulturës, pranoi se sfidat e përmendura nga Z. Engstrom janë reale dhe kërkojnë punë serioze.

“Më lejoni të shpreh vullnetin e plotë dhe konsistent të Ministres Kumbo për t’i dhënë vëmendjen e duhur progresit në këtë fushë, nëpërmjet një kuadri të ri legjislativ, rritjes së vazhdueshme të kapaciteteve njerëzore, shpërndarjen e zyrave rajonale për mbulim në të gjithë territorin e vendit, mbylljen e një kapitulli informaliteti të së shkuarës që nuk mund të kthehet tani më në një rregull sjelljeje dhe hapjen e një etape të re edhe në kuadër të detyrimeve tona me partnerët ndërkombëtarë, për mënyrën e menaxhimit kolektiv, nivelit të zbatimit të ligjit, monitorimit dhe sensibilizimit të opinionit publik, nëpërmjet mekanizmave kontrolluese që na jep ligji etj.”

Z. Lako prezantoi rolin dhe rëndësinë që DPPM-së në sistemin e Pronësisë Industriale në Shqipëri. Ai theksoi edhe njëherë se PI ka një rol shumë të madh në zhvillimin ekonomik të një vendi dhe konkurrencën e ndershme.

Viti 2014 për DPPM ka shënuar arritje sa i përket, përmirësimit të bazës ligjore dhe cilësisë së ekzaminimit të objekteve të PI, forcimit të bashkëpunimit me institucionet vendase dhe të huaja me qëllim mbrojtjen e të drejtave që rrjedhin nga rregjistrimi, forcimit të kapaciteteve administrative dhe përmirësimi i cilësisë së shërbimeve që DPPM ofron, promovimit të PI në të gjithë territorin e Shqipërisë.

“DPPM ka ndërmarë një iniciativë për të reformuar sistemin e PI në Shqipëri, DPPM dhe synon të realizojë në një periudhë afatmesme angazhimet e mëposhtme:

- *Hartimin e Strategjisë së re Kombëtare të PI për periudhën 2016-2020.*
- *Përmirësimin e mëtejshëm të rregjistrimit të objekteve të PI. Për këtë qëllim, DPPM ka në plan të propozojë përmirësimin e ligjit egzistues të PI për sa i përket :*
- *Përcaktimin e një strukture organizative dhe financiare më elastike; përfshirë këtu edhe ndryshimin e strukturës dhe funksionimit të Bordit të Apelimit;*
- *Hartimin e kriterëve për përcaktimin e markave të mirënjohura dhe të ekspertëve që do të përdoren nga gjykata dhe prokuroria në fushën e PI-së;*
- *Forcimin e sistemit në lidhje më ekzaminimit dhe zbatimit të drejtave të Pronësisë Industriale;*
- *Rregullimi i kompetencave të DPPM –së për ç’regjistrim të markave si edhe për iniciativa ex-officio;*
- *Rishikimi i bazës ligjore për përfaqësuesit e autorizuar.*
- *Ofrimi i shërbimeve elektronike të reja dhe konkretisht aplikimin on line, si edhe integrimin e rregjistrimit on line të DPPM me ato të WIPO, EPO dhe OHIM.*
- *Forcimin e mëtejshëm të bashkëpunimit me institucionet e përfshira në PI (dogana, prokuroria, tatimet, gjykata, policia e krimit ekonomik etj.)*
- *Nxitja inovacionit dhe e regjistrimit të shpikjeve vendase nëpërmjet forcimit të bashkëpunimit me universitete, qendra kërkimore dhe biznese.*
- *Trajnimit aktorëve të përfshirë në sistemin e mbrojtjes së PI.*
- *Promovimin e PI në të gjithë Shqipërinë duke nxitur regjistrimin e produkteve dhe shërbimeve vendase nëpërmjet rregjistrimit të markave dhe treguesëve gjeografikë. Këtu përfitoj edhe njëherë nga rasti të falenderoj Delegacionin e Bashkimit Evropian në Shqipëri për ndihmën që po jep aktualisht nëpërmjet projektit “Mbrojtja e Markave të Produkteve nga Bashkëpunimi Ndërkufitar”, për qarkun e Dibrës dhe të Korçës, dhe besoj që ky bashkëpunim do të jetë i frytshëm edhe në të ardhmen.” – u shpreh Z. Lako.*

Z. Evien Dako, Drejtor i ZSHDA, prezantoi situatën aktuale të të drejtave të autorit në Shqipëri. Ndër të tjera ai theksoi

“Vazhdimi në mënyrë konstante i përhapjes së informacionit me synim rritjen e ndërgjegjësimit, si dhe mbi të gjitha vullnetit e përgjegjshmërisë nga të gjithë për të zbatuar me përpikmëri ligjin, besojmë do të jenë një garanci më shumë që Shqipëria ta hedhë prapa krahëve problemin e mbrojtjes së të drejtave të Autorit dhe të Drejtave të tjera të lidhura me të, në të njëjtin nivel me atë të BE-së.”

Konferencën e PI në fund e përshëndetën edhe përfaqësues të grupeve të interesit Znj. Albana Laknori në emër të Dhomës së Tregtisë dhe Industrisë Tiranë, Z. Krenar Loloçi në emër përfaqësuesëve të autorizuar, dhe Z. Elton Deda në emër të artistëve shqiptarë.

Në fjalën e tyre ata vlerësuan punën e institucioneve shtetërore dhe kërkuan këtyre institucioneve të bashkëpunojnë me grupet e interesit më qëllim të vetëm, atë të garantimit të të drejtave që rrjedhin nga regjistrimi i pronës së tyre intelektuale.

Në përfundim, drejtori i përgjithshëm i DPPM, Z. Lako falenderoi të gjithë pjesmarrësit dhe i siguroi ata që sfidat e indentifikuara do të merren me seriozitet dhe se takime të tjera do të vijonin për të diskutuar konkretisht rezultatet në përmirësimin e sistemit të PI, dhe realizimit të detyrimeve të BE me qëllim të vetëm, antarësimin e Shqipërisë në BE.

NË KORÇË

Korçë, 14-15 Maj 2015. Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave në bashkëpunim me Projektin “Mbrojtja e Markave të Produkteve nga Bashkëpunimi Ndërkufitar” organizuan një Takim me bizneset në qytetin e Korçës me temë “Mbrojtja e Markave dhe Patentave për Bizneset në Zonat Ndërkufitare”. Ky trajnim organizohet në kuadër të projektit “Mbrojtja e Markave të Produkteve nga Bashkëpunimi Ndërkufitar”, i cili implementohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave dhe financohet nga Bashkimi Europian.

Znj. Elvanda Meçe, Drejtore e Ekzaminimit, Trajnimit dhe Koordinimit pranë DPPM hapi trajnimin, për të vazhduar më pas me Znj. Xheni Rusi, Pedagogje pranë Universitetit të Tiranës, Fakulteti I Ekonomisë dhe Z. Helios Reveli, Analist pranë Zyrës së Kryeministrit, Njësia e Kërkimit dhe Zhvillimit të Politikave.

Znj. Xheni Rusi shpjegoi çfarë janë markat, patentat, treguesit gjeografik, disenjot industriale, shembuj kombëtarë/ndërkombëtarë për suksesin e regjistrimit të tyre. Ndërsa Z. Helios Reveli shpjegoi rolin e institucioneve shtetërore në pronësinë industriale dhe instrumentat e mbrojtjes së markës, patentës, treguesit gjeografik dhe disenjos industriale. Ekspertet pranë DPPM-së, Znj. Milena Memsuri, Znj. Erjola Hajdari dhe Znj. Rezarta Rajta që shpjeguan në mënyrë të detajuar normat ligjore, procedurat e regjistrimit të patentave dhe markave, të drejtat dhe detyrimet që lindin nga regjistrimi i tyre.

NË ELBASAN

Në zbatim të marrëveshjes me QKR dhe mbështetur në angazhimet e ndërmarra nga DPPM për rritjen e numrit të aplikimeve shqiptare, në datë 30 Prill 2015, përfaqësues të DPPM trajnuan punonjësit e QKR-së dhe bizneset që paraqiteshin pranë saj në qytetin e Elbasanit, në lidhje me procesin e aplikimit për marka, mbi mënyrën e plotësimit të formularëve dhe kërkimin on-line në faqen zyrtare të saj <http://www.dppm.gov.al>.

Gjithashtu, përfaqësuesit e DPPM shpërndanë materiale promovuese për biznesin dhe vendosën postera në ambientet e QKR-së.

NË KRUIJË

Në datë 27 Prill 2015, në qytetin e Kruijës, përfaqësues të DPPM trajnuan punonjësit e QKR-së dhe bizneset që pasqariteshin pranë saj në lidhje me procesin e aplikimit për marka, mbi mënyrën e plotësimit të formularëve dhe kërkimin on-line në faqen zyrtare të saj <http://www.dppm.gov.al/>. Ato shpërndanë materiale promovuese për biznesin dhe vendosën postera në ambientet e QKR-së.

NË GJIROKASTËR

Në datat 10-13 Maj 2015, përfaqësues të DPPM morën pjesë në panairin e artizanatit “Made in Albania” që u zhvillua në qytetin e Gjirokastrës. Megapanairi i megavlerave mirëpriti rreth 160 sipërmarrës. Panairi i produkteve shqiptare është aktiviteti më i rëndësishëm që zhvillohet rregullisht në Shqipëri.

Panairi i Produkteve Shqiptare ka filluar me datë 10 Maj dhe zgjati deri më 16 Maj 2015, në Qendrën Historike Gjirokastrë, “Odeoni”. Përfaqësuesit e DPPM informuan pjesëmarrësit në panair dhe personat e tjerë të interesuar që paraqiteshin pranë standës së saj në lidhje me rëndësinë e regjistrimit të logove dhe produkteve të prodhuara prej tyre si tregues gjeografik.

NË TIRANË

DPPM mori pjesë në Forumin Triple Helix

Në 19 Maj 2015, Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes me mbështetjen e OECD (Organizata për Zhvillim dhe Bashkëpunim Ekonomik) dhe Komisionit Evropian organizuan Forumin Triple Helix në ambientet e Hotel Tirana. Qëllimi i këtij seminari ishte prezantimi i draft-politikave të inovacionit, në kuadër të projektit Triple Helix. Përfaqësues nga DPPM morën pjesë në këtë forum.

DPPM nëpërmjet këtij bashkëpunimi në kuadër të këtij projekti do të ofrojë mbështetje SME-ve për zhvillimin e ideve të tyre, duke konkluduar në përfundim për regjistrimin e këtyre ideve/shpikjeve si patenta pranë saj. Pjesë e forumit ishte dhe lançimi i konkursit Triple Helix. Ky konkurs përfshin trinomin qeveri-biznes-akademi. Projekte pilote në fakultetet kryesore apo në nivel universiteti, nevojiten për të rritur ndërgjegjësimin ndërmjet kërkuesve mbi rëndësinë e mbrojtjes së shpikjes apo idesë së tyre.

NË PESHKOPI

Më 01/06/2015 DPPM në bashkëpunim me projektin “Mbrojtja Markave të Produkteve nga Bashkëpunimi Ndërkufitar” organizoi takimin prezantues të projektit.

Takimi u hap nga Znj. Elvanda Meçe (Menaxhere e Projektit dhe Drejtore e Ekzaminimit Trajnimit dhe Koordinimit pranë DPPM), e cila bëri një prezantim mbi Markat dhe Patentat, rëndësinë e mbrojtjes së tyre, për të vazhduar më tej me Z.Vilson Duka, i cili prezantoi projektin, qëllimin dhe objektivat, fazat e projektit, çfarë është bërë deri tani dhe çfarë do të bëhet në të ardhmen, rëndësinë e mbrojtjes së markave tregtare dhe treguesve gjeografike të produkteve shqiptare dhe ndikimin e saj të madh në nxitjen e konkurrencës së ndershme dhe në zhvillimin e turizmit. Një prezantim mbi legjislacionin e pronësisë industriale u bë nga Znj. Milena Memsuri, Specialiste në Departamentin Juridik pranë DPPM. Znj. Memsuri dha informacion në lidhje me ligjet Shqiptare dhe ndërkombëtare që mbrojnë markat tregtare.

NË TIRANË

Në datë 29.06.2015 në ambientet e MZHETTS u organizua mbledhja e Grupit Ndërinstitucional të Punës për monitorimin e realizimit të objektivave të përcaktuara në Strategjinë Kombëtare të PI. Në takim morën pjesë Zv/ministra, përfaqësues të Ministrisë së Drejtësisë, Ministrisë së Kulturës, të Ministrisë së mbrojtjes, përfaqësues të institucioneve të përfshira në fushën e Pronësisë Industriale si ZSHDA, DPD, DPPSH, AMA. Takimi u drejtua nga Zv/ministrja e MZHETS, Znj. Brunilda PASKALI.

Mbledhja diskutoi progresin e arritur në 6-mujorin e I/2015 në lidhje me zbatimin e objektivave të përcaktuara në Strategjinë Kombëtare të PI (2010-2015). Në përfundim të takimit u caktuan detyra konkrete për institucionet e përfshira në strategji me qëllim realizimin e të gjitha objektivave brenda vitit 2015.

NË TIRANË

Takim me Shkollën e Magjistraturës

Në datën 03 Qershor 2015, në kuadër të bashkëpunimit ndërmjet institucioneve, DPPM dhe ZSHDA organizuan një takim me z. Sokol SADUSHI drejtor i Shkollës së Magjistraturës. Në takim ishin të pranishëm dhe z. Ador Koleka dhe pjesmarrës të tjerë të kësaj Shkolle. Takimi u organizua në kuadër të forcimit të bashkëpunimit ndërmjet institucioneve. Aty u diskutuan çështje me rëndësi si trajnimi i gjyqtarëve dhe studentëve të shkollës së Magjistraturës, përmirësimi dhe shtimi i kurrikulave në lidhje me lëndën e Pronësisë Intelektuale etj.

Shkolla e Magjistraturës ka hartuar prej vitesh botim të veçantë për lëndën e Pronësisë Intelektuale. Ky program është në azhurnim të vazhdueshëm me sjelljen në seancat mësimore të konflikteve gjyqësore në gjykatat tona si dhe bërjen e analizave krahasimore me përvojat ndërkombëtare në këtë fushë, duke i pasuruar këto me jurisprudencën e gjykatave të rëndësishme Evropiane. Shkolla ka zhvilluar dhe zhvillon periodikisht aktivitete trajnuese për gjyqtarët dhe prokurorët.

Aktivitetet e zhvilluara përmbajnë tematika si më poshtë:

- E drejta e autorit, procedurat administrative për mbrojtjen dhe administrimin e të drejtave të autorëve dhe procedurat gjyqësore. Praktika gjyqësore që lidhet konfliktet që burojnë nga shkelja e të drejtave që burojnë nga ligji për të drejtën e autorit.
- Pronësia Industriale, kuadri ligjor, institucionet e përfshira dhe aktivitetet e tyre, praktika e gjykatës në lidhje me konfliktet që burojnë nga shkelja e të drejtave të markave, patentave dhe dizenjove industriale, duke përfshirë juridiksionin e ECJ-së. Legjislacioni për doganat në lidhje me piraterinë e mallrave dhe produkteve.
- Legjislacioni i BE-së në lidhje me pronësinë intelektuale dhe të drejtën e autorit, vendimet e OHIM-it, Gjykatës së Përgjithshme dhe ECJ-së në këtë fushë.

Takim me AMA

Në datën 08 Qershor 2015, 2 (dy) përfaqësues të DPPM u takuan me drejtorin juridik të AMA-s, z. Enkelejd Lamaj. Ky takim u organizua në kuadër të zbatimit të detyrimeve të parashikuara në Strategjinë Kombëtare të PI (2010-2015). Në takim përfaqësuesi i AMA-s u angazhua që do të bashkëpunojë me ZSHDA dhe do të realizojë objektivat e caktuara në Strategjinë Kombëtare të PI (2010-2015).

NË PESHKOPI

Trajnimin “Mbrojtja e Markave dhe Patentave për Bizneset në Zonat Ndërkufitare”

Më 15-16 Shtator 2015, DPPM në bashkëpunim me Projektin “Mbrojtja e Markave të Produkteve nga Bashkëpunimi Ndërkufitar” organizuan Trajnimin “Mbrojtja e Markave dhe Patentave për Bizneset në Zonat Ndërkufitare”.

Ky trajnim organizohet në kuadër të projektit “Mbrojtja e Markave të Produkteve nga Bashkëpunimi Ndërkufitar”, i cili implementohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave dhe financohet nga Bashkimi Europian.

Z.Vilson Duka, Koordinator i Projektit, hapi trajnimin, për të vazhduar më pas me Znj. Xheni Rusi, *Pedagoge pranë Universitetit të Tiranës, Fakulteti i Ekonomisë dhe Z. Helios Reveli, Analist pranë Zyrës së Kryeministrit, Njësia e Kërkimit dhe Zhvillimit të Politikave.*

Znj.Xheni Rusi shpjegoi çfarë janë Markat, Patentat, Treguesit Gjeografik, Disenjat Industriale, shembuj kombëtarë/ndërkombëtarë për suksesin e rregjistrimit të tyre. Ndërsa Z.Helios Reveli shpjegoi rolin e institucioneve shtetërore në pronësinë industriale dhe instrumentat e mbrojtjes së markës, patentës, treguesit gjeografikë dhe disenjos industriale.

NË TIRANË

Pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Patentave dhe Markave përfunduan praktikën e punës në datën 30 Shtator 2015, 8 studentët e përzgjedhur në kuadrin e Programit Kombëtar të Praktikave të Punës në Administratën Shtetërore dhe Institucionet e tjera Publike.

DPPM u angazhua seriozisht në këtë iniciativë të Ministrisë së Mirëqënies Sociale dhe Rinisë, dhe ka bindjen që kjo praktikë i shërbeu studentëve në zhvillimin e aftësive profesionale si dhe të punës praktike në administratën publike. Praktika 3 mujore përfundoi me sukses dhe praktikantët dhe stafi i DPPM-së bashkëpunuan për të realizuar të gjitha objektivat e marra. Drejtori i Përgjithshëm i DPPM-së, z. Lako në fjalën e tij përshëndetëse falënderoi këta praktikantë duke i uruar suksese të mëtejshme në formimin e tyre profesional si dhe i ftoi ata të bëhen pjesë e procedurave të vazhdueshme përzgjedhëse të Adiministratës Publike, me qëllim kontributin në forcimin e shtetit.

Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave (DPPM)
Adresa: Bulevardi “Zhan D’Ark”, Prona nr.33, ish “Shtëpia e Ushtarakëve”,
Tirana, Albania
www.dppm.gov.al
E-mail: mailinf@alpto.gov.al
Tel: +355 (0) 422 36 288

  Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave

Fund.